

ท่องเที่ยวเชิงเกษตรอินทรีย์
บนวิถีภูมิปัญญาท้องถิ่น

บริษัทบ้านท่าเสือ

บันทึกความรู้

ชุมชนท่องเที่ยวเชิงเกษตรอินทรีย์บนวิถีภูมิปัญญาท้องถิ่น :
บริษัทบ้านน้ำเสื่อ หมู่ 5 ตำบลอ่าวลึกใต้ อำเภออ่าวลึก
จังหวัดกระบี่

ภายใต้การส่งเสริมสนับสนุนของธนาคารเพื่อการเกษตรและ
สหกรณ์การเกษตร (อ.ก.ส.)

ฝ่ายพัฒนาลูกค้าและชนบท :
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (อ.ก.ส.)
469 ถนนนครสวรรค์ แขวงจันทระ
เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300

บันทึกความรู้

ชุมชนท่องเที่ยวเชิงเกษตรอินทรีย์บนวิถีภูมิปัญญาท้องถิ่น :
บริบทบ้านถ้ำเสือ หมู่ 5 ตำบลอ่าวลึกใต้ อำเภออ่าวลึก
จังหวัดกระบี่

ภายใต้การส่งเสริมสนับสนุนของธนาคารเพื่อการเกษตร
และสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.)

พิมพ์ครั้งแรก : กุมภาพันธ์ 2561

จำนวนพิมพ์ : 1,000 เล่ม

ที่ปรึกษา : อธิพร วันดี ปวีณา ปรานีดี

บรรณาธิการ: อติเรก วงษ์คงคำ

พิสิษฐ์ รัตนวารี

ศิลปกรรม: เพชรมณี พุทธรักษ์

พิสูจน์อักษร : กมลวรรณ วันดี

ผู้จัดพิมพ์: ฝ่ายพัฒนาลูกค้าและชนบท :

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร(ธ.ก.ส.)

469 ถนนนครสวรรค์ แขวงจตุรดา

เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300

สนับสนุนการพิมพ์ : ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

(ธ.ก.ส.) สำนักงานใหญ่ 2346 ถนนพหลโยธิน

แขวงเสนานิคม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900

โทรศัพท์ : 02 558 6555, 02 280 0180

คำนำ

บันทึกความรู้ “ชุมชนท่องเที่ยวเชิงเกษตรอินทรีย์บนวิถี
ภูมิปัญญาท้องถิ่น : บริบทบ้านถ้ำเสือ” ชุดนี้ได้รวมองค์ความรู้การ
ดำเนินงานของชุมชนบ้านถ้ำเสือ หมู่ 5 ตำบลอ่าวลึกใต้ อำเภออ่าวลึก
จังหวัดกระบี่ ซึ่งพัฒนาตามแนวคิด “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”
เป็นการสร้างชีวิตความเป็นอยู่ร่วมกันของชุมชนให้มีความสอดคล้อง
กับวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งได้มีการพัฒนารูปแบบการทำ
เกษตรอินทรีย์แบบครบวงจร และมีการต่อยอดสู่การท่องเที่ยวใน
ชุมชน สามารถดำเนินงานบริหารจัดการอย่างเป็นระบบเป็นต้นแบบ
ที่ดีในการศึกษาเรียนรู้ได้

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) เป็น
องค์กรหนึ่งที่มีส่วนในการส่งเสริมการพัฒนา และยกระดับการ
รวมกลุ่มให้เป็นชุมชนท่องเที่ยวที่ต่อยอดจากการทำเกษตรอินทรีย์
จนเกิดผลสำเร็จนี้ ได้เห็นคุณค่าขององค์ความรู้ที่เกิดจากภูมิปัญญา
ปฏิบัติของชุมชนบ้านถ้ำเสือ จึงได้จัดให้มีการถอดบทเรียน
สังเคราะห์องค์ความรู้ เพื่อเผยแพร่ต่อเครือข่ายที่สนใจต่อไป

คณะผู้จัดทำชุดองค์ความรู้ ขอขอบพระคุณผู้ที่มีส่วนทำให้
บันทึกชุดความรู้นี้มีความสมบูรณ์ในทุกมิติ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า
จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่ได้ศึกษาเรียนรู้ พร้อมนำไปปฏิบัติอย่าง
แท้จริง หากมีข้อผิดพลาดประการใด ขออภัยไว้ ณ โอกาสนี้

คณะผู้จัดทำ

กุมภาพันธ์ 2561

กิตติกรรมประกาศ

บันทึกความรู้ชุมชนท่องเที่ยวเชิงเกษตรอินทรีย์บนวิถีภูมิปัญญาท้องถิ่น ชุมชนบ้านถ้ำเสือ หมู่ 5 ตำบลอ่าวลึกใต้ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ ได้ดำเนินงาน ภายใต้การขับเคลื่อนของศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง บ้านถ้ำเสือ หมู่ 5 ตำบลอ่าวลึกใต้ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ ในการพัฒนาชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพที่ระเบิดจากข้างในด้วยการค้นหาต้นทุนและพัฒนาต่อยอดจนเป็นแบบอย่างในการพัฒนาตนเอง และยกระดับสู่การเป็นชุมชนท่องเที่ยวที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้ลงพื้นที่ในการถอดบทเรียนจัดการความรู้ ซึ่งได้รับความร่วมมือจนสามารถดำเนินการได้ตามวัตถุประสงค์ ภายใต้การส่งเสริมสนับสนุนของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.)

ขอบคุณคณะทำงานจากชุมชนบ้านถ้ำเสือ หมู่ 5 และ ธ.ก.ส. พร้อมทั้งแกนนำในพื้นที่ที่ได้เสียสละเวลาในการแลกเปลี่ยนข้อมูล

ขอบคุณที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้ลงพื้นที่จัดทำบันทึกความรู้จากการทำงาน ซึ่งถือว่าเป็นบทเรียนและองค์ความรู้ที่เป็นเสมือนแนวทางในการพัฒนาและยกระดับสู่การเป็นชุมชนท่องเที่ยวที่สามารถปฏิบัติได้เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ โดยเนื้อหาดังกล่าว ได้รวบรวมไว้ในบันทึกความรู้ชุดนี้แล้ว

บรรณาธิการ

กุมภาพันธ์ 2561

บทสรุปผู้บริหาร (Executive Summary)

บันทึกความรู้ “ชุมชนท่องเที่ยวเชิงเกษตรอินทรีย์บนวิถีภูมิปัญญาท้องถิ่น : บริบทบ้านถ้ำเสือ” ได้รวบรวมองค์ความรู้จากการดำเนินงานของชุมชนบ้านถ้ำเสือ หมู่ 5 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการพัฒนาตนเองแบบมีส่วนร่วมประกอบไปด้วยเนื้อหา 5 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 **เสน่ห์แห่งบ้านถ้ำเสือ** กล่าวถึงวิถีชีวิตและวัฒนธรรม ซึ่งเป็นบริบทของบ้านถ้ำเสือ ที่มีบทบาทต่อการดำเนินชีวิตของชุมชน

ส่วนที่ 2 **วิถีพอเพียงแห่งบ้านถ้ำเสือ** ได้กล่าวถึง แนวคิด แนวทางการพัฒนา โดยการนำหลัก “บวร” พัฒนาชุมชนให้เข้มแข็ง ค้นหาทุนชุมชน ทุนภูมิปัญญาท้องถิ่นมาพัฒนาต่อยอด

ส่วนที่ 3 **การท่องเที่ยววิถีชุมชน** กล่าวถึงการพัฒนามีการยกระดับสู่การเป็นชุมชนท่องเที่ยว มีการเชื่อมโยงทุนชุมชน สังคม ประเพณีวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ โบราณคดี ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อทำชุมชนท่องเที่ยว

ส่วนที่ 4 **ก้าวแห่งความสำเร็จ** กล่าวถึงความภาคภูมิใจ ปัจจัยของความสำเร็จ และรูปแบบของการพัฒนา

ส่วนที่ 5 **ยกระดับสู่ความยั่งยืน** กล่าวถึงแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนในอนาคต และการเชื่อมต่อกับนโยบายภาครัฐ โดยยึดหลักของการพัฒนาที่ตอบโจทย์วิถีชุมชนบ้านถ้ำเสือ

สารบัญ

คำนำ

กิตติกรรมประกาศ

บทสรุปผู้บริหาร

สารบัญ

ส่วนที่1	เสน่ห์แห่งบ้านถ้ำเสือ	1
	ก่อเกิดบ้านถ้ำเสือ	3
	บริบทต้นทุนบ้านถ้ำเสือ	5
ส่วนที่2	วิถีพอเพียงแห่งบ้านถ้ำเสือ	7
	กงล้อแห่งการพัฒนา	7
	กว่าจะเป็นบ้านถ้ำเสือ...บ้านนำมอง	9
	กระบวนการขับเคลื่อนชุมชน	10
	รวมพลคนมีไฟแห่งถ้ำเสือ	13
	โอกาสทางการตลาด	22
	ก้าวคนละก้าว...ช่วยกันเติมเต็ม	24
ส่วนที่3	การท่องเที่ยววิถีชุมชน	27
	ที่มา...ไร่ปรีดาโฮมสเตย์	28
	ชุมชนตื่นรู้...สู่ระดับไฮเอนด์	30
	ส่วนร่วม...ส่วนรวม@ไร่ปรีดาโฮมสเตย์	33
	ความสำเร็จของธุรกิจสวนกระแส	35
	รูปแบบการท่องเที่ยวชุมชน	37
	แหล่งท่องเที่ยวในชุมชนบ้านถ้ำเสือ	39

แผนที่ท่องเที่ยวหมู่บ้านถ้ำเสือ	41
ข้อมูลการเดินทาง	42
ข้อมูลการติดต่อ	42
แผนที่เส้นทาง: ไร่ปรีดาโฮมสเตย์	43
เครือข่ายการท่องเที่ยว	44
ส่วนที่4 ก้าวแห่งความสำเร็จ	46
สู่ความสุข...บ้านถ้ำเสือ	47
รูปแบบการดำเนินงาน : โมเดลบ้านถ้ำเสือ กระบี่	50
ส่วนที่5 ยกระดับสู่ความยั่งยืน	51
ประจักษ์รูปแบบบ้านถ้ำเสือ	51
การเชื่อมโยงประจักษ์	52
มองอนาคตบ้านถ้ำเสือ...สู่ความยั่งยืน	55
บรรณานุกรม	58
ภาคผนวก	59

ส่วนที่ 1

เส้นทางแห่งบ้านถ้ำเสือ

หมู่บ้านสวยสุด น้ำพุเดือดร่า ธาราร้อน
ดอนหอยหวาน ดำานามนุษย์ถ้ำ ลำน้ำปันแดน

ทัศนียภาพทางเข้าบ้านถ้ำเสือ หมู่ที่ 5 ตำบลอ่าวลึกใต้ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่

ชุมชนท่องเที่ยวเกษตรอินทรีย์บนวิถีภูมิปัญญาท้องถิ่น :
บรืบบ้านถ้ำเสือ

จังหวัดกระบี่ ถือเป็นเมืองท่องเที่ยวสำคัญของภาคใต้ ด้วยภูมิประเทศที่หลากหลายเป็นเสน่ห์ชวนให้นักท่องเที่ยวมาเยือน ทั้งดินแดนแห่งขุนเขา ชายทะเล หาดทราย หมู่เกาะ และโถงถ้ำ ที่ติดอันดับต้นๆ ของประเทศไทยสามารถมาชมได้ตลอดทั้งปี ขนาดเนื้อที่ของกระบี่ประมาณ 4,708 ตารางกิโลเมตร ถือเป็นจังหวัดที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับ 46 ของประเทศ มีการแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 8 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองกระบี่ อำเภออ่าวลึก อำเภอปลายพระยา อำเภอเขาพนม อำเภอคลองท่อม อำเภอลำทับ อำเภอเกาะลันตา และอำเภอเหนือคลอง สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขา ที่ดอน ที่ราบ และหมู่เกาะน้อยใหญ่กว่า 130 เกาะ ริมปากอ่าวและรอบหมู่เกาะหลายเกาะคือป่าชายเลนอันอุดมสมบูรณ์ มีภูเขาพนมเบญจาเป็นภูเขาสูงที่สุดของกระบี่ (1,397 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง) และเป็นต้นกำเนิดของคลองปกาสัย คลองกระบี่ใหญ่ และคลองกระบี่น้อย สายน้ำสำคัญของจังหวัด กระบี่นั้นไม่เพียงแต่มีภูมิประเทศที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวจากทั่วโลกอย่างเดียว เรื่องราวประวัติศาสตร์ความเป็นมาของกระบี่ รวมถึงอภินิหารไมตรีอันดีและวิถีชีวิตของคนจังหวัดกระบี่ที่ผูกพันอยู่กับการทำไร่ ทำสวน และวิถีชาวเล ก็ถือเป็นเสน่ห์อย่างหนึ่งที่ทำให้กระบี่เป็นจุดหมายของการพักผ่อนของนักท่องเที่ยวหลายคนตลอดมา

พื้นที่อำเภออ่าวลึก เป็นดินแดนแห่งประวัติศาสตร์ตั้งแต่ยุค
ธรณีกาล ยุคก่อนประวัติศาสตร์ที่มนุษย์โบราณเข้ามาตั้งถิ่นฐาน
อาศัยในถ้ำและเข้าป่าล่าสัตว์ จนกระทั่งการเข้ามาของชนชาวน้ำ
หรือชาวเล ในยุคต่อมา จนถึงยุคประวัติศาสตร์ตั้งแต่สมัยสุโขทัย
กรุงศรีอยุธยา เมืองนครศรีธรรมราช จนถึงมณฑลภูเก็ต พื้นที่
อำเภออ่าวลึก และจังหวัดกระบี่ ได้เปลี่ยนแปลงเจริญรุ่งเรืองจาก
สังคมพื้นถิ่นที่เป็นคนป่าผสมผสานกับกลุ่มคนต่างๆ ที่อพยพเข้ามา
รวมถึงชาวจีนจากโพ้นทะเล ปัจจุบันอ่าวลึกเป็นอำเภอหนึ่งใน
จังหวัดกระบี่ มีการแบ่งการปกครองออกเป็น 9 ตำบล

ก่อเกิดบ้านถ้ำเสือ

ที่มาของชื่อ “บ้านถ้ำเสือ” มาจาก แต่เดิมเป็นพื้นที่ป่ารกทึบ จึงมีโจรขโมย และเสื่อซุกซม เป็นที่เกรงกลัวของชาวบ้านและคนทั่วไป

ช่วงเย็นและพลบค่ำไม่มีใครกล้าออกจากบ้านเพราะมีโถงถ้ำเป็นจำนวนมากที่เสื่ออาศัยอยู่ จนมีเรื่องเล่าขานกันในหมู่บ้านเรื่อง “ตาค้ายเสือเอื่อม” เล่าต่อ ๆ กันมาว่า ตาค้ายเป็นคนมีวิชาอาคม เสื่อไม่อาจกัดกินได้ จากคำบอกเล่าของคนเฒ่าคนแก่ทราบว่ามีกลุ่มคนเข้ามาหักล้างถางพงป่าที่รกทึบ เพื่อตั้งหลักแหล่ง ซึ่งคาดว่าอพยพเข้ามาอยู่เป็นเวลา 100-200 ปีแล้ว มีตาค้าย ตาค้าย คือ คนที่เข้ามาตั้งรกรากอยู่เป็นคนแรก โดยมีแม่เฒ่าบ้านเป็นผู้ดูแลความเป็นอยู่ของคนในชุมชนในยุคแรกๆ เพียงไม่ถึง 10 ครอบครัว ต่อมาเกิดการอพยพเข้ามาอาศัยมากขึ้น จนกระทั่งในปี 2475 จึงได้จัดตั้งขึ้นเป็นหมู่บ้านครั้งแรก ตามระบอบการปกครองสมัยใหม่ โดยมีนายกลิ่นคำมี เป็นผู้ใหญ่คนแรก คนในตระกูลคำมี (ตาค้าย) ได้ชื่อว่าเป็นคนที่มีความซื่อสัตย์ ชาวบ้านจึงให้การยอมรับ ศรัทธา และเลือกให้ทำหน้าที่เป็นผู้นำท้องถิ่นมาทุกยุคสมัย ปัจจุบันหมู่บ้านถ้ำเสือกลายเป็นชุมชนที่ปลอดภัยน่าอยู่ น่าท่องเที่ยว ด้วยการนำของนายวรรณชัย คำมี ผู้ใหญ่บ้านนักพัฒนา เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงแห่งบ้านถ้ำเสือ ภายใต้วิสัยทัศน์ “หมู่บ้านท่องเที่ยว สะอาด ธรรมชาติยั่งยืน รื้อฟื้นภูมิปัญญา เคียงคู่ประชาธิปไตย ห่างไกลยาเสพติด”

บริบทต้นทูนบ้านถ้ำเสือ

หมู่บ้านถ้ำเสือ หมู่ที่ 5 ตำบลอ่าวลึกใต้ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ ตั้งอยู่ทางตอนเหนือของจังหวัดกระบี่ มีอาณาเขตติดต่อกับฝั่งอันดามันที่ดินคลองน้ำเค็มปันแดน สภาพพื้นที่ป่าชายเลนภูเขาหินปูนลูกโดดกระจายอยู่ในพื้นที่หมู่บ้าน ประกอบด้วยโถงถ้ำ ภูเขา และหลักฐานการมีอยู่ของมนุษย์ก่อนประวัติศาสตร์ พบซากกระดูกมนุษย์ เครื่องปั้นดินเผามากมาย เป็นแหล่งโบราณคดีที่สำคัญอย่างหนึ่งของอ่าวลึก เชื่อว่าเคยเป็นที่อยู่ของมนุษย์ถ้ำยุคก่อนประวัติศาสตร์ที่มีความเกี่ยวพันกับกองกระดูกมากมาย ภาพเขียนสีที่ถ้ำผีหัวโต มีความเชื่อว่า เป็นถ้ำสุสานของมนุษย์ยุคก่อนประวัติศาสตร์ที่มีความเชื่อคล้ายคลึงกับชาวอียิปต์โบราณ

ภาพเขียนสีที่เขากาโรส

บ้านถ้ำเสือเป็นหมู่บ้านขนาดเล็ก มีพื้นที่ 1,512.12 ตารางกิโลเมตร ประชากรอาศัยอยู่เพียง 149 ครัวเรือน ประชากรทั้งหมด 753 คน ประชากรนับถือศาสนาพุทธ 90 เปอร์เซ็น นับถือศาสนาอิสลาม 10 เปอร์เซ็น ชาวชุมชนบ้านถ้ำเสือประกอบอาชีพ โดยส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร ทำสวนปาล์มน้ำมัน สวนยางพารา ทำประมงชายฝั่ง รับจ้าง ค้าขาย และทำงานอื่นๆ

ด้วยบริบทบ้านถ้ำเสือ เป็นหมู่บ้านสะอาด สงบ ผู้คนมีวิถีชีวิตเกษตรกรรม เน้นการปลูกปาล์ม ยางพารา และการทำประมงที่เรียบง่าย นอกจากนี้ยังมีธรรมชาติสมบูรณ์ ทั้งป่าไม้ โกงถ้ำ เฟิงผา ห้างทะเลอันดามัน และมีเรื่องราวประวัติศาสตร์และโบราณคดี จึงถือเป็นหนึ่งในหมู่บ้านมีศักยภาพในการรองรับนักท่องเที่ยว ที่จะมาเที่ยวชมแหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่อย่างหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นทะเล ถ้ำ น้ำตก ในรูปของเชิงธรรมชาติอนุรักษสิ่งแวดล้อม รวมไปถึงวิถีชีวิตการเกษตรเน้นความเป็นเกษตรพอเพียง วิถีประมงพื้นบ้าน ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น รื่องเงี้ยว มโนราห์ ลิเกป่า มวยไทยไชยา พร้อมกันนี้ยังมีที่พักรองรับนักท่องเที่ยวที่เป็นธุรกิจชุมชนไร่ปรีดาโฮมสเตย์ บริการจัดศึกษาดูงานด้านต่างๆ ท่องเที่ยวเชิงนันทนาการ รับทำค่ายกิจกรรม และวิทยากรกระบวนการแบบวิถีชีวิตภูมิปัญญา ประวัติศาสตร์ โบราณคดี ชายฝั่งอันดามัน

สิ่งเหล่านี้นับเป็นจุดเด่นของหมู่บ้านถ้ำเสือ หมู่ที่ 5 ตำบลอ่าวลึกใต้ อ่าวถ้ำอ่าวลึก จังหวัดกระบี่ ที่ทาง ธ.ก.ส. ภาคภูมิใจในการมีส่วนร่วมสนับสนุนต่อยอดเป็น ชุมชนท่องเที่ยวเกษตรอินทรีย์บนวิถีภูมิปัญญาท้องถิ่น บริบทบ้านถ้ำเสือ ที่มีการบริหารจัดการชุมชนพึ่งตนเองจนประสบความสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ควรค่าในการเข้ามาศึกษาเรียนรู้

ส่วนที่ 2

วิถีพอเพียงแห่งบ้านถ้ำเสือ

กงล้อแห่งการพัฒนา

ชุมชนบ้านถ้ำเสือ หมู่ที่ 5 ตำบลอ่าวลึกใต้ ได้แบ่งการปกครอง ออกเป็น 5 คຸ້มบ้าน คือ คຸ້มบ้านถ้ำเสือนอก คຸ້มบ้านใน คຸ້มบ้านกลาง คຸ້มในไร่ คຸ້มท่าตันมะขาม ด้วยวิสัยทัศน์ของผู้นำชุมชน นับตั้งแต่ ช่วงปี พ.ศ. 2541 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน ต้องการพัฒนาบ้านถ้ำ เสือให้เป็นชุมชนเข้มแข็ง ชาวบ้านทุกคนมีความสุข มีการนำภูมิ ปัญญาท้องถิ่นของคนทุกกลุ่มในชุมชนเข้ามาประสานร่วมกัน โดยมี แนวทางพัฒนา 5 ประการ ดังนี้ (1) ความรู้ความเข้าใจ ทิศทางการ

พัฒนา (2) การพัฒนาเกิดจากพื้นฐานบริบทและต้นทุนทางสังคม
ของชุมชน (3) สร้างการมีส่วนร่วมในชุมชน (4) สร้างระบบบริหาร
จัดการแบบพึ่งพาตนเองและ (5) เป็นความตระหนักรักและห่วงแหน
สังคม สิ่งแวดล้อม หรือมีภูมิคุ้มกันตามหลักแนวคิดเศรษฐกิจ
พอเพียง

การรวมตัวกันของคนในชุมชนเป็นคณะทำงานด้านต่าง ๆ มี
ส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้าน เป็นกลุ่มในชุมชนบ้านถ้าเสือ ได้แก่

- กลุ่มท่องเที่ยวเชิงนันทนาการ ฝึกเยาวชน-เยาวชน ให้เป็นผู้นำ
และเป็นบุคลากรในงานนันทนาการ
- กลุ่มมัคคุเทศก์น้อย ฝึกเยาวชน-เยาวชน ให้เป็นผู้ที่มีความรู้ใน
เรื่องท้องถิ่น ศึกษาข้อมูลประวัติศาสตร์ โบราณคดี เกี่ยวกับ
หมู่บ้านและแหล่งท่องเที่ยว
- กลุ่มที่ฝึกโฮมสเตย์ บริหารจัดการโดยชุมชน มุ่งเน้นการ
บริการที่เหมาะสมกับวิถีของชุมชน ใส่ใจในการดูแลความ
สะอาด ความสะดวก และความปลอดภัย
- กลุ่มবাদิก
- กลุ่มวาดแผนไทย
- กลุ่มหัตถกรรมดอกไม้ไผ่ใบบัว
- กลุ่มแกะหนังตะลุง
- กลุ่มโคม่ไฟขวดน้ำ
- กลุ่มขนมและของกินพื้นบ้าน

กองทุนและกลุ่มเงินออมของหมู่บ้านถ้าเสือ มี 4 กองทุน ดังนี้

- กองทุนหมู่บ้าน มีเงินกองทุน 2,300,000 บาท
- กองทุนปุ๋ยเคมี มีเงินกองทุน 250,000 บาท
- กองทุนปุ๋ยชีวภาพ มีเงินกองทุน 250,000 บาท
- กองทุนแม่ของแผ่นดิน มีเงินกองทุน 8,000 บาท

กว่าจะเป็นบ้านถ้าเสือ...บ้านนำมอง

“หมู่บ้านจะพัฒนาได้ ต้องพูดคุยกัน

จนตกผลึกความคิดกัน จนทุกคนพูดเป็นเรื่องเดียวกัน”

บริบทบ้านถ้าเสือในอดีต ทางเข้าออกหมู่บ้านนั้นยากลำบากในการเดินทาง เนื่องจากเส้นทางรกร้าง สภาพสังคมพื้นเดิมไม่เป็นระบบระเบียบ รกรุงรัง ด้วยความคุ้นชินกับการกินผลไม้และทิ้งเปลือกผลไม้ตามทาง ดังนั้นสภาพสังคมวิถีชีวิตอยู่ง่าย กินง่าย ขาดการบริหารจัดการ มีการวางแผนพัฒนา ปี 2542-2544 เป็นการวิเคราะห์ปัญหาชุมชน ผ่านกระบวนการประชุมของชุมชน เพื่อหาแนวทางแก้ไข เช่น จำนวนคนในชุมชนที่เพิ่มมากขึ้น ทำให้เกิดปัญหาในชุมชนมากขึ้น หรือถนนเกิดอุบัติเหตุ ด้วยสภาพถนนที่ทรุด ไม่เอื้อต่อการสัญจร ได้มีการแก้ไขประเด็นปัญหาต่าง ๆ จนเกิด จึงเป็นจุดเริ่มต้นการวางแผนพัฒนาชุมชน และมีการนำหลัก “บวร” มาเป็นเครื่องมือในการแก้ปัญหาในชุมชน บ้านถ้าเสือจึงดึงเด็กนักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม เช่น การทำเรื่องหมู่บ้านสะอาด

ถนนสวย ตั้งแต่ปี 2542 ใช้ระยะเวลาปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตคนในชุมชน ระยะเวลาหนึ่ง จนประสบความสำเร็จใน ปี 2551 หลังจากที่ชุมชน ได้รับรางวัลหมู่บ้านสะอาด ถนนสวย ระดับจังหวัด ส่งผลให้มีกลุ่มคน เข้ามาศึกษาดูงาน นักท่องเที่ยวเข้ามาในหมู่บ้านเพิ่มมากขึ้น คน เดินทางมาศึกษาเรียนรู้ และมองหาแหล่งท่องเที่ยว จากจุดนี้ จึง เริ่มต้นนำไปสู่อีกโอกาสต่อยอด การทำการท่องเที่ยวชุมชน ในปี 2552 การพัฒนาหมู่บ้านจากรากฐานต้นทุนชุมชน กลายเป็นเรื่องราวแห่ง การพัฒนาแบบขั้นบันได ที่หมู่บ้านอื่นเข้ามาศึกษาเรียนรู้ได้

กระบวนการขับเคลื่อนชุมชน

การบริหารจัดการของหมู่บ้านทั้งระบบ เป็นสิ่งที่ยึดโยงเรื่อง ต่าง ๆ ในการพัฒนาหมู่บ้าน แบบบูรณาการเข้ามาร่วมกัน จุดเริ่มต้น

ชุมชนท่องเที่ยวเกษตรอินทรีย์บนวิถีภูมิปัญญาท้องถิ่น :
บริบทบ้านต้าเสือ

ตั้งแต่เรื่องของ “บวร” การบูรณาการ บ้าน วัด โรงเรียน เชื่อมโยงกัน แบบเกือหนุน ต่อยอดไปสู่ การบูรณาการเรื่องการท่องเที่ยวชุมชน จากในอดีต ปี พ.ศ. 2542 การพัฒนาหมู่บ้านกับการพัฒนาการท่องเที่ยวแยกส่วนกัน และมีการปรับทิศทางการทำงานตั้งแต่ปี พ.ศ. 2560 บูรณาการพัฒนาหมู่บ้านกับการท่องเที่ยวควบคู่กัน คือ การเคลื่อนแนวคิดทั้งระบบ การขยายผลแนวคิดการพัฒนาหมู่บ้านกับการท่องเที่ยวซึ่งบูรณาการของบ้านถ้ำเสือ ปัจจุบันถูกนำไปเป็นต้นแบบในแผนพัฒนาจังหวัดกระบี่ แม้จะเป็นโมเดลไม่ได้ ด้วยเพราะบริบทแต่ละพื้นที่นั้นมีความแตกต่างกัน แต่ก็มีกรหยิบยกใน ส่วนที่มีความคล้ายคลึงมาเป็นตัวอย่างให้กับหมู่บ้านอื่นๆ ด้วยความโดดเด่นในการบริหารจัดการชุมชนบ้านถ้ำเสือ ได้เป็นต้นแบบของจังหวัดกระบี่ ในเรื่องการท่องเที่ยว จึงมีคณะศึกษาดูงานมาอบรมที่ชุมชนอย่างต่อเนื่อง รวมถึงหน่วยงาน ธ.ก.ส. และ พอช. ที่นำกลุ่มคนเข้ามาศึกษาดูงานที่แห่งนี้ด้วย การอบรมจะเน้นให้ปรับใช้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละพื้นที่ เช่น หากหมู่บ้านมีบริบทที่ไม่เหมาะสมในการทำเรื่องท่องเที่ยว ก็ให้รับไปทำเกษตร ส่งอาหารป้อนให้กับโรงแรมที่รองรับนักท่องเที่ยวของจังหวัดแทน เป็นต้น

การบริหารจัดการท่องเที่ยวชุมชนบ้านถ้ำเสือ กระบวนการตั้งเป้าหมายเรื่องการท่องเที่ยวชุมชน เกิดจากการวางเป้าหมายร่วมกันในชุมชนที่มีความชัดเจน และนำไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยว เพื่อรับการแนะนำ นายนิพนธ์พงศ์ นาคฤทธิ์ เลขา

เครือข่ายท่องเที่ยว โดยชุมชนเชิงนิเวศจังหวัดกระบี่ ได้เล่าว่า “บ้าน ถ้ำเสือไม่ได้อยู่ๆ จะเก่งเลย แต่เกิดจากการไปร่วมประชุมงาน ท่องเที่ยวชุมชนในภาพใหญ่ที่มีการขับเคลื่อนระดับที่สูงกว่า การได้ พบกับนักคิด นักพูด ปราชญ์ท้องถิ่น จึงเป็นสิ่งที่สะท้อนกลับมาถึงความ คิดของชุมชนบ้านถ้ำเสือว่า เป้าหมาย ทิศทางที่จะก้าวเดินนั้น ถูกต้องหรือไม่ถูกต้อง จากการร่วมแลกเปลี่ยนพูดคุยกับ ผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ หรือการได้ร่วมแลกเปลี่ยนกับที่ ปรึกษาสมาคมการท่องเที่ยว จังหวัดกระบี่ สิ่งเหล่านี้เป็นตัวหล่อ หลอมให้เห็นทิศทางการวางเป้าหมายการพัฒนาท่องเที่ยวชุมชน บ้านถ้ำเสือ”

“การพัฒนาหมู่บ้านเป็นกระบวนการรวม ที่เปิดให้คนในชุมชน มีส่วนร่วม ไม่ใช่เป็นของผู้นำชุมชนคนเดียว”

เมื่อมีการวางเป้าหมายที่ชัดเจน มุ่งไปสู่การพัฒนาการ ท่องเที่ยวชุมชน กระบวนการขับเคลื่อนภายในชุมชนบ้านถ้ำเสือ ขณะทำงานจะนำประเด็นต่างๆ ประชุมหารือกับผู้นำท้องถิ่น ผู้ใหญ่บ้าน เพื่อให้ผู้นำท้องถิ่น ได้นำแผนการพัฒนาการท่องเที่ยว ชุมชนลงไปสื่อสารกับชาวบ้านถ้ำเสือต่อไป และเป็นทีมสนับสนุน กำลังคนช่วยเสริมในด้านต่างๆ ทำงานร่วมกัน ประสานกัน ตลอดเวลา โดยการพัฒนาแต่ละเรื่อง จะคำนึงถึงการรับรู้ของ ชาวบ้านถ้ำเสือ ดังนั้น การขับเคลื่อนชุมชนบ้านถ้ำเสือ มีความ ชัดเจนในเรื่องเป้าหมาย และการเน้นเปิดเวทีสร้างความเข้าใจของ

ชาวบ้านในทุกๆ เรื่อง ก่อนที่จะดำเนินการ จึงเป็นสิ่งที่ส่งเสริมให้เกิดประสิทธิภาพในการได้รับความร่วมมือของคนในชุมชน อุปสรรคที่พบในการเปิดเวทีประชุมประชาคมหมู่บ้าน เป็นเรื่องการคัดค้านในบางประเด็นของชาวบ้านบางคนที่มีความคิดต่าง ซึ่งเป็นเรื่องปกติที่การประชุมคนจะมีคิดเห็นที่แตกต่าง แต่ก็ยังเป็นจุดที่ช่วยให้เกิดการคิดรอบด้านมากขึ้น

รวมพลคนมีไฟแห่งถ้ำเสือ

บทบาทของแกนนำชุมชนในการขับเคลื่อนภาพรวมคณะทำงานทุกคนมีพลังจากใจภายใน เป็นไฟแห่งการพัฒนาที่มีการขับเคลื่อนอยู่ตลอดเวลา ทำให้เกิดการมองภาพรวมมากกว่ามองภาพ

ส่วนตนเอง จนเป็นที่ยอมรับของคนในชุมชน และนำไปสู่ความเชื่อมั่น ศรัทธาที่ส่งผลให้เกิดการเปิดใจ การให้ความร่วมมือ เข้ามามีส่วนร่วม พัฒนาบ้านถ้ำเสือ ซึ่งแกนนำแต่ละคน ต่างคนก็มีบทบาทในการ ขับเคลื่อนภาพรวมชุมชนที่แตกต่างกัน โดยมีการบอกเล่าถึง ประสบการณ์ทำงานในการนำชุมชนดังนี้ภาพรวมชุมชน ดังนี้

นายวรรัชต์ คำมี ผู้ใหญ่บ้านถ้ำเสือ หมู่ 5

*“โลกเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา
คนในชุมชน จึงควรรู้เท่าทันโลก”*

นายวรรัชต์ คำมี ผู้ใหญ่บ้าน ได้เล่าถึง บทบาทในการบริหารจัดการ พัฒนาชุมชนบ้านถ้ำเสือให้ฟังว่า “การขับเคลื่อนในเรื่องของ นโยบายของภาพรวม คือ การมองภาพรวมของหมู่บ้านตั้งแต่อดีต จนมาสู่ปัจจุบัน เช่น การแก้ปัญหาเรื่องถนน พื้นที่รกร้าง การดึงคน ในหมู่บ้านมามีส่วนร่วมในการพัฒนา โดยบริหารจัดการผ่านแกนนำ ของแต่ละคุ้มบ้าน เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 จนประสบความสำเร็จในปี 2551 เป็นหมู่บ้านสะอาด ถนนสวย ได้รับรางวัลหมู่บ้านดีเด่น หมู่บ้านท่องเที่ยวชุมชนเชิงนิเวศ โดยมีนายนิพนธ์พงศ์ นาคฤทธิ์ เป็นผู้เริ่มคิด หลังจากนั้นก็มีการขยายรูปแบบการพัฒนาจัดตั้งเป็น ชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือ มีสมาชิกทั้งหมด 50 คนเข้าร่วมหุ้น

หุ้นละ 10 บาท ไม่เกิน 5 หุ้นต่อคน เป็นเงินหุ้น 2 แสนกว่าบาท เปิดการท่องเที่ยวชุมชนบ้านถ้ำเสือ โดยเน้นการขายทุนเดิมที่มีอยู่ ตามธรรมชาติ จุดขายคือ ต้นทุนทางสังคม สิ่งแวดล้อมที่ดี และการท่องเที่ยวเชิงนันทนาการ ซึ่งไร่ปรีดาโฮมสเตย์ เป็นฐานให้กับชุมชน ในการรองรับนักท่องเที่ยวที่เข้ามายังพื้นที่บ้านถ้ำเสือ เข้ามาศึกษา วิถีชีวิตความเป็นอยู่ และศึกษาประวัติศาสตร์ทางโบราณคดีของ บ้านถ้ำเสือ ส่งผลทำให้ชาวบ้านมีรายได้เพิ่มขึ้นจากอาชีพหลัก ที่ทำสวนปาล์มน้ำมัน และสวนยางพารา ซึ่งต้องยอมรับว่าเป็นการต่อยอดที่ดี เป็นการยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น **เมื่อมองธรรมชาติ เราไม่ได้มองว่าธรรมชาติให้อะไรกับเรา แต่เราได้ให้อะไรกับธรรมชาติมากกว่า** การสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี ที่ยั่งยืน จึงมีความสำคัญ ควรมองที่คุณค่ามากกว่ามูลค่า หากถามว่าธรรมชาติให้อะไรกับเรา ก็ตอบได้ว่าให้คุณค่าคือ **“ความสุข”** เมื่อนักท่องเที่ยวมาก็จะพบว่าที่บ้านถ้ำเสือยังมีธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์อยู่ เป็นคุณค่าที่แฝงอยู่ในการท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวได้เห็นถึงการมีส่วนร่วมของชาวบ้านที่ร่วมใจกันอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ **สิ่งที่จำเป็นในการพัฒนา นอกเหนือจากการพัฒนาถนนหนทาง ไฟฟ้า น้ำประปา นั่นคือ “คน” อันเป็นทรัพยากรที่สำคัญยิ่ง** การส่งต่อแนวคิดให้กับเยาวชน คนรุ่นใหม่ ที่ได้มีความเข้าใจในวิถีการท่องเที่ยวชุมชน เกิดการระเบิดจากข้างในความคิด มีความอยากที่จะทำการพัฒนาจะเกิดความสำเร็จมากกว่าที่คนรุ่นแรกไปจັบใส่ให้ การระเบิดจาก

ภายในตัวเองนี้เป็นสิ่งที่ทำให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง ยกตัวอย่าง การรวมกลุ่มฝึกอาชีพในชุมชน เป็นการรวมตัวตามความต้องการของคนในชุมชน เมื่อนำหน่วยงานของภาครัฐมาให้การสนับสนุนฝึกอบรมให้ความรู้ กลุ่มก็สามารถดำเนินการต่อไปได้ เป็นต้น”

นายจตุรพร อร่าม เจ้าของไร่ปรีดาโฮมสเตย์

นายจตุรพร อร่าม ในฐานะบทบาทเจ้าของไร่ปรีดาโฮมสเตย์ ได้เล่าว่า “ในการบริหารจัดการธุรกิจชุมชน ไร่ปรีดาโฮมสเตย์ ที่บ้านถ้ำเสือเป็นการทำหน้าที่เชื่อมโยงชุมชนบ้านถ้ำเสือกับการท่องเที่ยวชุมชนเน้นในเรื่องของการรองรับกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในหมู่บ้าน มุ่งพัฒนาสถานที่พักโฮมสเตย์อย่างต่อเนื่อง นักท่องเที่ยวสามารถสัมผัสถึงการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นทุก ๆ ปี อีกทั้งการพัฒนาบุคลากรที่ทำงานในไร่ 10-20 คน ที่เป็นคนในชุมชน โดยการเสริมด้านวิชาการ การให้ความรู้ในเรื่องต่างๆ โดยเปิดให้ ธ.ก.ส. และหน่วยงานของภาครัฐ เข้ามาเสริมในจุดนี้ การจัดหาแหล่งเงินทุนเป็นสิ่งที่ทางไร่ได้ใช้บริการของ ธ.ก.ส. สาขาอ่าวลึก ทั้งยังได้ทางเจ้าหน้าที่ ธ.ก.ส. ได้เข้ามาดูแลเป็นที่ปรึกษาอย่างต่อเนื่อง

นายวรวิทย์ รัตนานันท์ เลขานุการห้องเที่ยวบ้านถ้ำเสือ

นายวรวิทย์ รัตนานันท์ เลขานุการห้องเที่ยวบ้านถ้ำเสือ เล่าว่า “บทบาทของเลขานุการ เป็นการทำหน้าที่ผู้ประสานงานกับทุกคน ทุกฝ่าย และรับผิดชอบในการบริหารการจัดการในภาพรวมทั้งหมด มองในเรื่องของกระบวนการทำงานต่างๆ จะมองเรื่องของ "Put the right man in the right job" โครงสร้างของงานมีอยู่แล้ว จึงสรรหาคนที่เหมาะสมๆ ไป "ใส่" ให้คนได้ทำงานที่ตรงกับจริตของเขา ในการมอบหมายงานในหมู่บ้านจะมอบหมายงานให้ตรงกับสิ่งที่คนๆ นั้นต้องการ”

นางสุทธิมา ปอร์เตโร เครือข่ายท่องเที่ยวชุมชนอ่าวลึก

นางสุทธิมา ปอร์เตโร คณะทำงานเครือข่ายท่องเที่ยวชุมชนอ่าวลึก ได้เล่าว่า “จุดตัดสินใจในการเลือกทำงานที่ไร่ปรีดาโฮมสเตย์ มากกว่าไปทำงานนอกพื้นที่ เป็นเพราะความประทับใจ ความรัก ความชื่นชอบตั้งแต่ในสมัยเรียนมัธยมปลาย ที่ได้เข้ามามี

ส่วนช่วยคุณพ่อคุณแม่ไร้ปราดาโฮมสเตย์ ร่วมทำกิจกรรมจึงเกิดความผูกพัน หลังจากเรียนจบระดับปริญญาตรีด้านการท่องเที่ยวและโรงแรม ได้ออกไปทำงานหาประสบการณ์จากธุรกิจโรงแรมระยะหนึ่ง ก็กลับมาทำงานที่ไร้ปราดาโฮมสเตย์แห่งนี้ การเลือกใช้รูปแบบชีวิตที่แตกต่างกับคนรุ่นเดียวกันทั่วไป ที่วิ่งออกไปหางานทำในพื้นที่แห่งความเจริญ ถูกจำกัดด้วยตารางเวลา การที่เลือกใช้ชีวิตอิสระ (Freedom) ในการทำงานท่องเที่ยวชุมชน ถือเป็นความชื่นชอบส่วนตัว เป็นชีวิตที่ออกแบบเองได้ และเป็นความภาคภูมิใจที่ได้มีส่วนร่วมเป็นแกนนำ ที่ขับเคลื่อนพัฒนาชุมชนบ้านเกิดของตนเอง

ด้วยบทบาทที่ดูแลการบริหารจัดการในภาพรวมการท่องเที่ยว ได้มุ่งเน้นไปทางด้านการศึกษาวัฒนธรรมท้องถิ่น ให้สื่อออกไปในรูปแบบที่ร่วมสมัย เช่น การออกแบบรูปแบบการแสดงร้องเงี้ยว โดยทำหน้าที่ในการประสานกับคนสองกลุ่ม เริ่มจากการไปศึกษาท่าทางการแสดงร้องเงี้ยวในอดีตกับคนสูงวัยที่เป็นปราชญ์ด้านวัฒนธรรมท้องถิ่น และนำมาถ่ายทอดให้กับเยาวชนคนรุ่นใหม่ที่จะสืบสานวัฒนธรรม โดยการประยุกต์ทำรำให้ร่วมสมัยเป็นต้น เป็นการนำจุดแข็งที่มีในชุมชน ทั้งด้านประเพณี วัฒนธรรม มานำเสนอให้กับนักท่องเที่ยวในรูปแบบที่ร่วมสมัย เข้ากับบริบทสมัยใหม่ ในการทำการท่องเที่ยวชุมชน **“เหลียวหลัง...มาแลหน้า”** จากคำว่า “เหลียวหลัง” จึงต้องมองย้อนกลับไปในอดีตว่าต้นทุนชุมชนมีอะไร คำว่า “มาแลหน้า” นั่นคือ การนำต้นทุนที่มีมาใช้ให้

เหมาะสมกับบริบท ยกตัวอย่าง การประยุกต์การแสดงให้เหมาะสมกับบริบท อยู่ในเวลาที่เหมาะสม สร้างความน่าสนใจ เป็นต้น

ในบทบาทอีกด้านที่มีส่วนในการขับเคลื่อนที่สำคัญ คือ เรื่องของสื่อ Digital Marketing ได้นำมาใช้เป็นเครื่องมือในการทำตลาด Online ผ่านทาง Facebook การประชาสัมพันธ์ให้เข้ากับยุคสมัย เป็นการสื่อสารที่เป็นสากล ทั้งทางด้านภาษาและภาษาภาพ ที่คนสามารถเข้าใจได้ง่าย อีกบทบาทหนึ่งคือ การสร้างทัศนคติให้กับคนรุ่นใหม่เห็นถึงความสำคัญในเรื่องของการท่องเที่ยวชุมชน ซึ่งเป็นเรื่องของทุกคนในชุมชน ทุกคนในชุมชนควรเข้ามามีส่วนร่วม จึงเน้นในการสร้างจิตสำนึกให้เยาวชนรักชุมชน และพัฒนาให้เกิดความยั่งยืน”

นายสุเมธ เกษร

คณะกรรมการท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือ

นายสุเมธ เกษร คณะกรรมการท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือ เล่าว่า “บทบาทหน้าที่รับผิดชอบในปัจจุบันเป็นสต๊าฟ เป็นนักดนตรี เป็นไกด์ท้องถิ่น ทำให้เกิดความภาคภูมิใจที่ได้เข้ามาทำงานเป็นส่วนหนึ่งของไร่ปรีดาโฮมสเตย์ จากคนที่มีพื้นฐานความรู้ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีรายได้ 8,000-9,000 บาท เมื่อนักย่อยไปถึงความรู้สึกในช่วงแรกที่เข้ามาทำงาน นางร้ายปรีดา

โฮมสเตย์ ยังมองภาพของสิ่งที่ทำไม่ออก เริ่มต้นฝึกเล่นกีตาร์ด้วยความชอบส่วนตัว ติดตามไปร่วมประชุมในสถานที่ต่างๆ ทำให้ตนเองได้รับความรู้ความเข้าใจเพิ่มมากขึ้น สามารถเป็นอีกหนึ่งกระบอกลีลา อธิบายให้ชาวบ้านในชุมชนได้เข้าใจถึงสิ่งที่ไร้ปริดา โฮมสเตย์ ได้มีส่วนในการพัฒนาชุมชนบ้านถ้ำเสือทั้งทางตรงและทางอ้อม ตั้งเป้าที่จะสอนลูกหลานให้มีแนวคิดมีส่วนร่วมร่วมกับชุมชนแบบที่ตนเองได้ดำเนินชีวิต

ปัจจุบันได้ทำหน้าที่ดูแลกลุ่มเยาวชนที่มาเรียนพิเศษกับชาวต่างชาติ มีการจัดอบรมภาษาอังกฤษให้กับเยาวชน เพื่อสร้างไกด์ที่เป็นเยาวชนรองรับนักท่องเที่ยว เป็นการสร้างอาชีพให้กับคนในพื้นที่ เยาวชนคนรุ่นใหม่ไม่ต้องออกไปหางานทำนอกพื้นที่ พ่อแม่ผู้ปกครองไม่ต้องเป็นภาระในการส่งการเรียนในระดับสูง ซึ่งที่ผ่านมาแม้ระดับปริญญาตรีทักษะทางด้านภาษายังไม่สามารถใช้ในการประกอบอาชีพได้ เด็กและเยาวชนที่เข้ามาทักษะทางภาษา เป็นกลุ่มคนที่มีความคุ้นเคยในการมาร่วมกิจกรรมของทางโรงเรียนกับไร้ปริดาโฮมสเตย์ เช่น การแสดงรำโนราห์ต้อนรับนักท่องเที่ยว และกิจกรรมอื่นๆ”

นายหน้ทพงค์ นาคฤทธิ เลขาเครือข่ายท่องเที่ยว โดย ชุมชนเชิงนิเวศจังหวัดกระบี่

นายหน้ทพงค์ นาคฤทธิ
เลขาเครือข่ายท่องเที่ยว โดยชุมชน
เชิงนิเวศจังหวัดกระบี่ ได้เล่าว่า “ใน

การบริหารการจัดการพัฒนาชุมชนบ้านถ้ำเสือ บทบาทที่ดำเนินการ
คือ การควบคุมให้ทุกเรื่องอยู่ภายใต้กรอบแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง
การส่งเสริมทำการท่องเที่ยวชุมชนให้ยั่งยืน เป็นการตอบโจทย์ทุก
เรื่องของการพัฒนา **แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวคิดที่
ยั่งยืน วิธีการที่ใช้การพัฒนาที่ยั่งยืน และมีการทำงานอย่างมี
ส่วนร่วมสอดประสานกัน จึงไม่มีการหลงทางไปนอกกรอบ ถ้า
มีการทำให้หน่วยธุรกิจชุมชนเติบโต หมู่บ้านถ้ำเสือก็เติบโต
แน่นอน** การขับเคลื่อนเรื่องการท่องเที่ยวชุมชน เป้าหมายคือ ทำ
ให้การท่องเที่ยวเชิงันทนาการ ณ ไร่ปริดาโฮมสเตย์ ของบ้านถ้ำ
เสือ อ่าเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ เป็นที่รู้จักของคนทั่วไป
กระบวนการทำงานที่ต้องดำเนินการต่อมาก็คือ การสร้างระบบด้าน
ต่างๆ เพื่อให้มีประสิทธิภาพ สามารถส่งต่อได้รุ่นสู่รุ่น สร้างความ
ยั่งยืนของธุรกิจชุมชน และเกิดการสร้าง Start Up มีคนรุ่นใหม่มา
ขับเคลื่อนงานต่อไป ซึ่งการพัฒนาชุมชนในจุดนี้สามารถเชื่อมโยง

กับ ธ.ก.ส. ได้ เพราะเป็นทิศทางที่สอดคล้องกับนโยบายของ ธ.ก.ส. ในการสร้างผู้ประกอบการใหม่ๆ ในชุมชน ดังนั้น การขับเคลื่อนภาพรวมชุมชนในทิศทางนี้ ชุมชนเติบโตแน่นอน สิ่งที่สำคัญคือ การทำให้ชุมชนเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ เพื่อรองรับการเติบโต ใช้เรื่องของการท่องเที่ยวเป็นยานพาหนะ เป็นตัวเชื่อมการพัฒนาทุกเรื่องของหมู่บ้าน การทำธุรกิจไร้พรีดาโฮมสเตย์ เป็นเสมือนเวทีให้คนในชุมชนได้มีพื้นที่เรียนรู้ เป็นการเรียนรู้โดยการลงมือทำ (Learning by Doing) เป็นแนวคิดหรือความเชื่อที่สนับสนุนให้คนเราปฏิบัติสิ่งต่างๆ ด้วยตนเองตามความสนใจ ตามความถนัดและศักยภาพ ด้วยการศึกษาค้นคว้า ฝึกปฏิบัติ ฝึกทักษะจนถึงการเรียนรู้ด้วยตนเอง”

โอกาสทางการตลาด

บ้านถ้ำเสือทำ SWOT เพื่อนำมาพัฒนาตนเองทำให้เกิดกระบวนการพัฒนา ลูกค้ำที่มาท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือ เพราะเห็นการบริหารจัดการ และมั่นใจในการบริการที่เป็นแบบฉบับบ้านถ้ำเสือ ไม่ได้ใช้มาตรฐานการท่องเที่ยวตามขบวนการวิชาการมาเป็นตัววัดซึ่งมองว่ายังขาดการยืดหยุ่นและขาดความเข้าใจบริบทท้องถิ่น แต่สร้างมาตรฐานการท่องเที่ยวของบ้านถ้ำเสือเอง สำหรับช่องทางการจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตรของชุมชนบ้านถ้ำเสือ มีหลากหลายช่องทาง ได้แก่

- ไร้พรีดาโฮมสเตย์ เป็นพื้นที่รองรับผักกางมุ้ง ของเกษตรกรในโครงการ 9101 ได้ในปริมาณส่วนหนึ่ง

- **ตลาดเกษตรของอำเภอ** เกษตรกรสามารถนำผลผลิตไปขายที่ตลาดเกษตรของอำเภอได้โดยตรง ซึ่งเป็นพื้นที่ขนาดใหญ่ในการรองรับสินค้าภาคการเกษตร ชาวบ้านสามารถขายผลผลิตของตนเองโดยไม่ต้องผ่านคนกลาง
- **รถฟ่งรับซื้อผลผลิตในชุมชน** คนที่รับซื้อผลผลิตทางการเกษตรเป็นชาวบ้านในพื้นที่ นำไปกระจายขายในชุมชนต่างๆ อีกต่อหนึ่ง

สำหรับเรื่องช่องทางการตลาดด้านการท่องเที่ยวชุมชน “ความสุขที่คุณออกแบบได้ กับเสน่ห์เก๋ไก๋ ท่องเที่ยวสไตล์ชุมชนบ้านถ้ำเสือ” จะเกื้อหนุนนักท่องเที่ยวเป็นพนักงานบริษัท หน่วยงานราชการ และนักท่องเที่ยวต่างชาติ โดยการนำต้นทุนทางธรรมชาติมาเพิ่มช่องทางผ่านการสร้างมูลค่า เพื่อการแข่งขันทางการตลาด ซึ่งแตกต่างกับการแข่งขันตลาดการท่องเที่ยวแบบเดิม เพราะการทำตลาดแบบใหม่เป็นการตลาดแบบเครือข่าย ที่สนับสนุนส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับทรัพยากรธรรมชาติ เป็นต้นทุนที่มีอยู่ไม่ต้องลงทุน อีกทั้งชุมชนยังมีจุดเด่นจุดขายอีกมากมาย ที่พร้อมจะนำเสนอให้กับนักท่องเที่ยว

ก้าวคนละก้าว...ช่วยกันเติมเต็ม

นายทวี วุ่นชุม พนักงานพัฒนา
ลูกค้า 9 ธ.ก.ส. จังหวัดกระบี่ ได้เล่าว่า
“ทาง ธ.ก.ส. ได้มีส่วนร่วมในการพัฒนา
หมู่บ้านถ้ำเสือเป็นชุมชนต้นแบบเศรษฐกิจ
พอเพียง ตลอดระยะเวลา 5-10 ปีที่ผ่านมา
ชุมชนบ้านถ้ำเสือเป็นชุมชนที่คนมีความพร้อม ยอมรับการพัฒนา
การที่ทาง ธ.ก.ส. เข้ามาช่วยในการยกระดับชุมชน สนับสนุนให้ไปสู่
เป้าหมายที่ตั้งใจ ด้วยเห็นแนวคิดอุดมการณ์ที่สอดคล้องกับ
นโยบายของทาง ธ.ก.ส. ในการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชน ซึ่งเป็น
กระแสทางเลือก เมื่อมีการดำเนินการโครงการท่องเที่ยววิถีไทย
จังหวัดกระบี่ นับเป็นพื้นที่ต้นแบบทางภาคใต้ บ้านถ้ำเสือจึง
กลายเป็นพื้นที่ที่มีการบริหารจัดการเชิงลึกมากกว่าพื้นที่ชุมชนแห่งอื่น
บทบาทของ ธ.ก.ส. ได้เข้ามาเป็นที่ปรึกษาในการพัฒนาชุมชนบ้าน
ถ้ำเสือ นับเป็นจุดเสริมที่แข็งแกร่ง ให้กับชุมชนอีกทางหนึ่ง ด้วย
ศักยภาพของหน่วยงาน ธ.ก.ส. ที่มองเห็นการพัฒนาในภาพรวม ทำให้
เกิดการนำทิศทางการพัฒนาระดับชุมชน ที่สอดคล้องกับ
ระดับประเทศได้เป็นอย่างดี

การที่ ธ.ก.ส. เข้ามาพัฒนาชุมชนบ้านถ้ำเสือ ไม่ได้เข้ามา
ยกระดับชุมชนบ้านถ้ำเสือไร้ปริดาโฮมสเตย์ เพียงหน่วยย่อยเท่านั้น
แต่เป็นการขับเคลื่อนจากหน่วยงานทุกระดับของ ธ.ก.ส. คือ ทั้ง

ระดับสาขาอำเภอ ระดับสำนักงานจังหวัดกระบี่ ฝ่ายภาคใต้ตอนบน ที่จังหวัดสุราษฎร์ รวมถึง ฅ.ก.ส.สำนักงานใหญ่ เพื่อให้ไปสู่เป้าหมายการสร้างผู้ประกอบการใหม่ ซึ่งชุมชนบ้านถ้ำเสือมีความต้องการพัฒนาตนเอง โดยเริ่มต้นจากการสร้างธุรกิจไร่ปรีดาโฮมสเตย์ ให้แข็งแรงก่อน ชุมชนก็จะได้รับผลกระทบเชิงบวกไปด้วยจากการเข้ามามีส่วนร่วมพัฒนาชุมชนบ้านถ้ำเสือของ ฅ.ก.ส. ที่ได้เข้ามาทั้ง 4 ระดับ ด้วยวิสัยทัศน์การมองเห็นถึงความพร้อมของชุมชน เล็งเห็นศักยภาพต้นทุนที่มีพร้อมในทุกด้าน คนในชุมชนบ้านถ้ำเสือพร้อมรับการพัฒนา อีกทั้งชุมชนเข้าใจ SWOT รู้ตัวตนของตนเอง เมื่อทาง ฅ.ก.ส. ได้ก้าวเข้ามา จึงเป็นก้าวแห่งการเกื้อหนุนสอดรับกับทางชุมชนที่พร้อมจะก้าวเดินร่วมกัน เป็นช่วงเวลาที่เหมาะสมชุมชนได้เปิดรับโอกาสนั้น ถือได้ว่าทาง ฅ.ก.ส. ได้เข้ามาถูกที่ถูกเวลา ทั้งหยิบยื่นโอกาสและช่วยลดต้นทุนในเรื่องดอกเบี้ยเงินกู้ ช่วยเสริมสร้างธุรกิจชุมชนให้แข็งแรงได้อย่างดี”

ชุมชนท่องเที่ยวเกษตรอินทรีย์บนวิถีภูมิปัญญาท้องถิ่น :
บรบิบ้านถ้ำเสือ

“ธ.ก.ส. เข้ามาสนับสนุนด้านแหล่งเงินทุน วิธีการจัดการ และการสร้างระบบ เป็นก้าวแห่งการเติมเต็ม ให้กับ ชุมชนบ้านถ้ำเสือ ด้วยทักษะการบริหารจัดการที่ ธ.ก.ส. มีความเชี่ยวชาญในเรื่องของธุรกิจ ได้ให้คำแนะนำในการบริหารจัดการชุมชน แม้ในอดีตที่ผ่านมามีหน่วยงาน ภาครัฐเสนอตัวเข้ามาให้การสนับสนุน ชุมชนก็ดูว่าสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนหรือไม่ มีหลายครั้งที่ ปฏิเสธไป เนื่องจากชุมชนมองเห็นว่าการสนับสนุนเพียง การเงินอย่างเดียวไม่สามารถส่งผลต่อความยั่งยืนของ ชุมชนอย่างแท้จริงได้ เพราะชุมชนขาดปัจจัยในเรื่องของ การพัฒนาด้านการบริหารจัดการของคนในชุมชน ซึ่ง แตกต่างกับ ธ.ก.ส. ที่เข้ามาเกื้อหนุน นอกเหนือจากการ สนับสนุนด้านแหล่งเงินทุน ยังมีส่วนเสริมในการสร้าง กลุ่ม การแนะนำเรื่องกฎเกณฑ์ กติกาชุมชน และการให้ คำปรึกษาด้านการบริหารจัดการ ซึ่งเป็นการนำเอา จุดเด่นของ ธ.ก.ส. มาเป็นส่วนเสริมให้กับชุมชน อีกทั้ง ชุมชนพร้อมที่จะรับการพัฒนา สิ่งเหล่านี้จึงส่งผลต่อการ ยกระดับชุมชนที่ยั่งยืนได้อย่างแท้จริง”

นันทพงศ์ นาคฤทธิ์ เลขาเครือข่ายท่องเที่ยว
โดยชุมชนเชิงนิเวศจังหวัดกระบี่

ส่วนที่ 3

การท่องเที่ยววิถีชุมชน

หมู่บ้านถ้ำเสือ หมู่ที่ 5 ตำบลอ่าวลึกใต้ ทัศนียภาพรอบๆ มีความสวยงาม ประกอบไปด้วยเกาะและภูเขาหินปูนน้อยใหญ่ รวมไปถึงวิถีชาวเกษตรกรที่ทำสวนยาง สวนปาล์มน้ำมัน ปลูกผักกางมุ้ง วิถีชาวเลที่แล่นเรือออกมาทำประมง และมีโดดเด่นในเรื่องของ ภาพเขียนสีโบราณสมัยยุคก่อนประวัติศาสตร์ ซึ่งสามารถพบได้ทั่วไปตามจุดต่างๆ รอบๆ อ่าวลึก เช่น ที่โน้ถ้ำผีหัวโต กลุ่มภาพเขียนตามเพิงผาถ้ำกลางทะเล รวมไปถึงถ้ำหินงอกหินย้อยที่สวยงาม และยังมีสมบรูณ์ที่สุดก็สามารถพบได้ที่นี้เช่นเดียวกัน

“กระบี่เป็นเมืองท่องเที่ยว ถ้าชุมชนไหนไม่ทำชุมชนท่องเที่ยว โดยคนในชุมชนเอง ถ้าภายในชุมชนไม่เข้มแข็ง นักลงทุนภายนอกก็จะเข้ามาครอบครองพื้นที่ ถ้าเราไม่ทำตรงนี้ ปล่อยให้คนข้างนอกมาทำ เราก็หมดเรากลายไปเป็นลูกจ้าง ชุมชนจะเสียประโยชน์ เมื่อนักลงทุนได้แหล่งรายได้ของชุมชนไปแล้ว จึงเป็นการยากที่คนในชุมชนจะเติบโต เพราะจะโดนกีดกันในทุกขั้นตอน ยิ่งถ้ามีอำนาจรัฐหรือกฎหมายรองรับนักลงทุนภายนอก ชาวบ้านก็จะยิ่งรับผลกระทบ ไม่สามารถแข่งกับทุนภายนอกได้”

นายหนันทพงศ์ นาคฤทธิ์

เลขาเครือข่ายท่องเที่ยวโดยชุมชนเชิงนิเวศจังหวัดกระบี่

ที่มา...ไร่ปรีดาโฮมสเตย์

จุดเริ่มต้นของธุรกิจชุมชน “ไร่ปรีดาโฮมสเตย์” เกิดจากการพูดคุยกันในทีมคณะทำงานพัฒนาชุมชนบ้านถ้ำเสือ ถึงการต่อยอดต้นทุนในชุมชนที่มีอยู่ ทั้งต้นทุนชุมชน สังคม ประเพณีวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ โบราณคดี ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อทำชุมชนท่องเที่ยว โดยคิดว่าต้องมีธุรกิจของชุมชนเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว จึงก่อเกิดไร่ปรีดาโฮมสเตย์ เป็นศูนย์กลางในการพัฒนา

นายจตุรพร อร่าม เจ้าของไร่ปริดาโฮมสเตย์ เล่าว่า “ตัดสินใจใช้พื้นที่สวนปาล์ม สร้างเป็นไร่ปริดาโฮมสเตย์ ปี พ.ศ. 2551 เพื่อใช้เป็นที่รองรับนักท่องเที่ยว โดยที่ไม่รู้ว่าจะประสบความสำเร็จหรือไม่ แต่เป็นการตัดสินใจลงทุนที่เชื่อว่า เป็นโอกาสที่ดี จึงเริ่มต้นจากการนำพื้นที่สวนปาล์มมาปรับเปลี่ยนเป็นบ้านโฮมสเตย์สองห้องนอน ซึ่งในช่วงแรกยังไม่มีนักท่องเที่ยวเข้ามาพัก เพราะยังไม่เป็นที่รู้จักมากนักของคนภายนอก จึงถือเป็นความเสี่ยงที่ทำทนายทพิสูจนีในการทำงานด้านการท่องเที่ยวชุมชนร่วมกันของชาวบ้านถ้ำเสือ”

นายหนันทพงศ์ นาคฤทธิ เลขาเครือข่ายท่องเที่ยวโดยชุมชนเชิงนิเวศจังหวัดกระบี่ ได้เล่าเสริมว่า “ช่วงแรกที่ยังไม่มีนักท่องเที่ยวเข้ามาพัก ก็เกิดความเครียด เพราะว่าตนเอง

เป็นคนแนะนำให้ทำโฮมสเตย์ แล้วก็ไม่ว่าจะหานักท่องเที่ยวจากที่ไหน จึงย้อนกลับไปนึกถึงประสบการณ์สมัยที่ยังเป็นนักศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง ได้จัดกิจกรรมนันทนาการ จึงนำจุดเด่นของไร่ปริดาโฮมสเตย์ ในด้านการนำกิจกรรมนันทนาการ การจัดทีมบิวด์ิง (Team building) ไปนำเสนอกับทาง ช.ก.ส. จังหวัดกระบี่ จึงได้รับความสนใจและมาใช้บริการ จึงเป็นจุดเริ่มต้นทำให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น หลังจากที่ว่าเป้าหมายกลุ่มนักท่องเที่ยวเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

แล้ว จึงกลับมาพัฒนาที่มงานในชุมชนให้เข้าใจในการทำที่มบิวติง สามารถเป็นคนนำกิจกรรมนั้นหน้าการได้ แม้ในช่วงเริ่มต้นจะต้อง ใช้ระยะเวลาทำความเข้าใจกับคนในชุมชน เพราะเป็นสิ่งที่ใหม่ที่คนใน ชุมชนบ้านถ้ำเสือยังไม่รู้จักถึงรูปแบบและวิธีการ แต่สุดท้ายก็ ประสบความสำเร็จ เป็นที่รู้จักในวงกว้างมากขึ้น เกิดจากการที่ ผู้ให้บริการช่วยแนะนำบอกต่อปากต่อปาก แม้เป็นช่วงหน้าช่วง Low season ของกระบี่ กลุ่มที่มาใช้บริการที่มบิวติง จะเป็นพนักงานของ โรงแรม สิ่งที่เป็นความภาคภูมิใจอย่างหนึ่งของพนักงานของไร่ ปรีดาโฮมสเตย์ ซึ่งเป็นชาวบ้านก็คือ การที่ได้จัดทำที่มบิวติง รองรับ ให้กับโรงแรมชั้นนำ ระดับ 4 ดาวและ 5 ดาว เป็นกลุ่มลูกค้าที่มา จากอ่าวนางจังหวัดกระบี่ และมาจากจังหวัดภูเก็ต เช่น โรงแรมดุสิตธานี หรือโรงแรมโซฟิเทล ได้มาใช้บริการที่มบิวติง ทั้งหมด 5 รุ่น รุ่นละ 80 คน จำนวนพนักงาน 400-500 คน เป็นต้น”

ชุมชนตื่นรู้...สู่ระดับไฮเอนด์

“ถ้าเราไม่หยุดยั้งตรงนี้ ปล่อยให้คนรุ่นใหม่ไปทำงานต่างถิ่น รากของสังคมจะเสียหายหมด ชุมชนต้องสร้างพื้นที่ขึ้นให้กับคนที่ เรียบจบ สามารถกลับมาทำงานพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง เป็น การลดปัญหาการขายที่ดินทำกินและช่วยให้ลูกหลานกลับมา ดูแลผู้สูงอายุ เป็นการสร้างสำนึกรักบ้านเกิด”

นายจตุรพร อร่าม เจ้าของกิจการไร่ปรีดาโฮมสเตย์ เล่าว่า **“เราใส่ใจในการทำงานร่วมกันมากกว่า เราไม่เอาเงินมาเป็นตัวตั้ง** ในการดำเนินธุรกิจไร่ปรีดาโฮมสเตย์ คณะทำงานทุกคนทำงานเป็นคนในชุมชนมาทำด้วยใจเป็นหลัก ไม่ได้เอาเงินมาเป็นหลักในการคำนึง มีการพูดคุยปรึกษาหารือกัน เปิดใจกัน ย้ำถึง **เป้าหมายของการทำงาน คือ การอยู่ดีมีสุขของชาวบ้าน ไร่ปรีดาโฮมสเตย์จะโตและอยู่อย่างมีความสุขได้อย่างไร หากหมู่บ้านยังมีปัญหาโจร ขโมย** สิ่งที่เป็นตัวจุดประกายมุมมองในภาพรวมที่ต้องการสร้างสังคมของบ้านถ้าเสือ ให้ทุกคนมีความสุขปราศจากปัญหาการลักทรัพย์ การพัฒนาธุรกิจพร้อมกับพัฒนาชุมชนควบคู่กันไปถึงแม้จะเติบโตช้าหน่อย แต่ก็ส่งผลดีกับภาพรวมกว่าเติบโตเพียงลำพัง ปัจจุบันเมื่อมีนักท่องเที่ยวเข้ามาใช้บริการจะไม่พบกับปัญหาเรื่องของการความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว ก็มีชาวบ้านคอยสอดส่องดูแลให้โดยตลอด เมื่อมีนักท่องเที่ยวบ้านจักรยาน เข้าไปในหมู่บ้านสอบถามเส้นทางหรือข้อมูลการท่องเที่ยว ชาวบ้านถ้าเสือได้มีส่วนร่วมในการต้อนรับนักท่องเที่ยวของไร่ปรีดาโฮมสเตย์เป็นอย่างดี เปรียบเสมือน ต้อนรับแขกที่มาบ้านของตนเอง ประสบการณ์ที่ผ่านมาในการทำธุรกิจไร่ปรีดาโฮมสเตย์ เคยพบอุปสรรคปัญหาบ้าง แต่มี ธ.ก.ส. เข้ามาช่วยเหลือเป็นแหล่งเงินทุนที่สำคัญ เพื่อใช้ดำเนินการพัฒนาไร่ปรีดาโฮมสเตย์ ในการปรับปรุงที่พักรองรับนักท่องเที่ยว หากประสบปัญหาการขาดเงินทุนหมุนเวียน จะส่งผลทำให้โครงการหลายๆ โครงการ ที่ตั้งเป้าหมาย

ไว้ไม่สามารถดำเนินงานได้ จึงถือว่าเป็นโอกาสดี การมี ฐ.ก.ส. เดินเคียงข้าง ในการทำธุรกิจ เราไม่เดินโดดเดี่ยวอีกต่อไป ทาง ฐ.ก.ส. ได้เข้ามาช่วยเหลือในหลายๆ ด้าน ทางด้านแหล่งเงินทุน และการเป็นที่ปรึกษาในการประกอบธุรกิจ ในมุมมองของการเป็นชาวบ้านเกษตรกรที่พันตัวเองมาทำ SME และมี ฐ.ก.ส. เข้ามาช่วยสนับสนุน จึงทำให้เกิดกำลังใจเพิ่มสูงขึ้น ชุมชนบ้านถ้ำเสือเปรียบเสมือนเป็นไข่แดง ซึ่งมีกลุ่มต่างๆ ที่จัดตั้งขึ้นภายในชุมชนเป็นองค์ประกอบเปรียบเสมือนเป็นไข่ขาวที่อยู่ล้อมรอบไข่แดง จึงแยกกันไม่ได้ เป้าหมายของทุกกลุ่มคือไข่แดง เป็นการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน มุมมองอีกมุมหนึ่งเปรียบไร่ปรีดาโฮมสเตย์ เป็นเหมือนห้องรับแขกที่รองรับนักท่องเที่ยว ปั่นเงินบางส่วนกลับคืนให้กับชุมชน ซึ่งมีกลุ่มนั้นธนาคาร ช่วยดูแลกิจกรรมต่างๆ ให้กับนักท่องเที่ยว เป็นกลุ่มเฉพาะของไร่ปรีดา ที่มีการจัดสรรปันส่วนเงินรายได้ให้กับชุมชน เป้าหมาย คือ หมู่บ้าน ซึ่งประกอบด้วย คนในชุมชน เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม มีแนวคิดที่บูรณาการร่วมกัน แต่รูปแบบการบริหารจัดการของแต่ละกลุ่มแยกต่างหาก ซึ่งจะมีกลุ่มท่องเที่ยววิสาหกิจชุมชนโอท็อป อีกกลุ่มหนึ่ง ที่รับผิดชอบเรื่องท่องเที่ยวการทำสปาโคลนร้อน กลุ่มทำผ้าปาเต๊ะ แต่ละกลุ่มบริหารจัดการของตนเองแต่มีเป้าหมายที่ซ้อนกันคือ การขับเคลื่อนชุมชนไปสู่การท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ในอนาคตข้างหน้าจะพัฒนากลุ่มต่างๆ เหล่านี้ทั้งหมดเข้ามารวมกัน เพื่อจัดตั้งไปสู่องค์กรที่เป็นนิติบุคคลร่วมกัน การจัดการชุมชนท่องเที่ยว เป้าหมายคือ ความสุขทาง

ใจมากกว่าเม็ดเงิน แทนที่ร่วมกันพัฒนาชุมชนบ้านถ้ำเสือ แม้ความสัมพันธ์ไม่ได้เป็นเครือญาติกัน แต่เกี่ยวพันกันด้วยอุดมการณ์ แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง การท่องเที่ยวเชิงนิเวศนาการบ้านถ้ำเสือ เมื่อมีบริษัทติดต่อมาให้บริการทางสถาปัตยกรรมทำงานจะนำ Core Value ที่เรียกว่า “ค่านิยมหลัก” ของบริษัทมาใช้เป็นกรอบในการคิดจัดทำฐานกิจกรรม จึงทำให้เกิดความประทับใจของกลุ่มลูกค้าที่มาใช้บริการ และช่วยแนะนำบอกต่อ ช่วงปี พ.ศ. 2560 ไร่ปรีดาโฮมสเตย์ กำลังพัฒนาก้าวไปพร้อมกับหมู่บ้านถ้ำเสือสู่ยุคไทยแลนด์ 4.0 โดยการพัฒนาไปพร้อมกับกลุ่มวิสาหกิจในชุมชน กลุ่มเครือข่ายฯ คนในชุมชน มิติการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน มั่นคง ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม ชุมชน สิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อส่งต่อให้ลูกหลานในอนาคตได้มีคุณภาพชีวิตที่ดีมั่นคงตลอดไป จากสโลแกนของ ท่าน ผอ.วิยะดา ศรีรางกูล “เราเป็นเราเขาถึงมา” เป็นข้อความที่สะท้อนความเป็นเอกลักษณ์ของไร่ปรีดาโฮมสเตย์ ที่สะท้อนอัตลักษณ์ของชุมชน การรักษาความเป็นตัวตนที่ไม่มีมีการปรุงแต่งอะไรมากนัก นับเป็นจุดเด่นที่ดีให้กับนักท่องเที่ยวได้เข้ามาสัมผัสวิถีชีวิตชุมชนบ้านถ้ำเสือแห่งนี้”

ส่วนร่วม...ส่วนรวม@ไร่ปรีดาโฮมสเตย์

**“ไร่ปรีดาโฮมสเตย์เป็นส่วนหนึ่งของหมู่บ้านถ้ำเสือ
หมู่บ้านถ้ำเสือก็เป็นส่วนหนึ่งของไร่ปรีดาโฮมสเตย์”**

การดำเนินธุรกิจของไร่ปรีดาโฮมสเตย์ อยู่ใกล้ชิดชุมชน เป็นส่วนหนึ่งกับกิจกรรมชุมชนมาโดยตลอด 10 ปี ในการพัฒนาสู่ชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือ สนับสนุนในการพัฒนาชุมชนบ้านถ้ำเสือทุกโอกาส นอกจากการบริหารจัดการที่เปิดให้แก่นำนักพัฒนาทุกคนมีส่วนร่วมในการพูดคุยกัน เพื่อร่วมกันแก้ปัญหา ยังได้เน้นการเปิดโอกาสการมีส่วนร่วมของชุมชนบ้านถ้ำเสือ การบริหารจัดการไร่ปรีดาโฮมสเตย์ เป็นศูนย์กลางในการพัฒนาชุมชนบ้านถ้ำเสือ ส่งผลกระทบทางที่ดีในด้านต่างๆ ดังนี้

- **ด้านการสร้างงาน-สร้างรายได้** การมีงานทำในชุมชนเป็นพนักงานในไร่ปรีดาโฮมสเตย์ ทำให้มีอาชีพมีรายได้ ทางอ้อมก็คือ ชาวบ้านที่ไม่ได้เข้ามาทำงาน ก็ได้รับส่วนแบ่งจากการถือหุ้นในไร่ปรีดาโฮมสเตย์ การบริหารจัดการเงินผลกำไร ย่อยกลับคืนสู่สังคมในการนำไปสนับสนุนองค์กรต่างๆ ในพื้นที่ยึดกรอบหลัก “บวร” หมู่บ้าน วัด มัสยิด และโรงเรียน ได้รับเงินสนับสนุนซึ่งเป็นเงินจากการปันผลประจำปี
- **ด้านการพัฒนาคน** ทั้งคณะทำงานและชาวบ้านถ้ำเสือทุกคนที่เข้าร่วมการดำเนินกิจกรรมชุมชนท่องเที่ยว แต่ละคนได้รับการพัฒนาตนเอง ในการเป็นให้บริการรองรับนักท่องเที่ยว และได้รับผลตอบแทนเป็นเงินรายได้
- **ด้านการพัฒนาชุมชน** หมู่บ้านถ้ำเสือจากอดีตที่เคยเป็นหมู่บ้านปิด ไม่เป็นที่รู้จักของคนทั่วไป เมื่อมีการบริหารจัดการ

ชุมชนท่องเที่ยว จึงส่งผลให้เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวมากขึ้น
เกิดการพัฒนาด้านอย่างรอบด้าน

- **ด้านการแก้ปัญหาชุมชน** แกนนำคณะทำงานบริหารจัดการไร่
ปรีดาโฮมสเตย์ ลดละเลิกเหล้า บุหรี่ เป็นคนต้นแบบให้กับ
เยาวชน อีกทั้งมีการตรวจประวัติเยาวชนที่เข้ามาทำงานภายใน
ไร่ปรีดาต้องเป็นคนที่ไม่มียาเสพติด ส่งผลต่อสวัสดิภาพ
ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว

ความสำเร็จของธุรกิจสวนกระแส

การขับเคลื่อนไร่ปรีดาโฮมสเตย์ ถึงแม้หลายคนมองดูว่าเป็น
ธุรกิจที่สวนกระแส แต่สามารถมั่นคงอยู่ได้ตลอด 10 ปีที่ผ่านมา ปัจจัย
ที่สำคัญช่วยให้ประสบความสำเร็จ มีหลากหลายองค์ประกอบ ดังนี้

- **การมีความกล้าเสี่ยง** เป็นหน่วยกล้าตาย กล้าลงทุนเปลี่ยน
พื้นที่สวนปาล์มมาเป็นโฮมสเตย์ มองทะลุความจำกัด กล้าที่จะ
นำเสนอวิถีชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประเพณีวัฒนธรรม แหล่ง
โบราณคดี เป็นทางเลือกใหม่ให้กับนักท่องเที่ยว
- **การมีเรื่องราว Story** ไร่ปรีดาโฮมสเตย์ มีเรื่องราวของตัวเอง
“เพราะเป็นเรา เขาถึงมา” เป็นเรื่องราวของการมีส่วนร่วมกัน
ทำธุรกิจท่องเที่ยวชุมชน
- **การพัฒนาบุคลากร** มีการถ่ายทอดองค์ความรู้ การนำ
ประสบการณ์ที่เคยศึกษามาจากมหาวิทยาลัยด้านการโรงแรม
มาถ่ายทอดให้กับพนักงาน เยาวชนในรุ่นแรกในช่วงที่เรียน

ระดับชั้นมัธยมที่เคยมาใช้สถานที่ เข้าค่ายเยาวชน ค่ายภาษาอังกฤษ เมื่อเติบโตได้ไปศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย ก็ได้กลับมาใช้สถานที่ของไร่ปรีดาโฮมสเตย์ ทำกิจกรรมนันทนาการ และหลังจากเรียนจบมีบางคนได้เข้ามาเป็นพนักงานของไร่ปรีดาโฮมสเตย์

- **การมีหัวใจบริการ** ถึงแม้พนักงานจะเป็นเพียงชาวบ้านที่ไม่ได้เรียนจบมาทางการโรงแรมโดยตรงแต่ด้วยการมีหัวใจหลัก คือ การให้บริการ จึงเป็นจุดที่สร้างความประทับใจให้กับผู้ที่เข้ามาใช้บริการ ทำให้เกิดการแนะนำบอกต่อ
- **การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง** รวมถึงการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องตามคำแนะนำของผู้มาใช้บริการ ทำให้ไร่ปรีดาโฮมสเตย์
- **การบริหารจัดการที่ดี** ด้วยลูกค้าจะเป็นกลุ่มที่มีการติดต่อจองล่วงหน้า ทำให้เกิดการบริหารจัดการรองรับลูกค้าแต่ละกลุ่มที่ง่ายขึ้น ทั้งการเตรียมพนักงานรองรับที่เพียงพอ การเตรียมสถานที่ เตรียมกิจกรรมได้อย่างเหมาะสมกลุ่มเป้าหมาย
- **การมีแหล่งเงินทุนสนับสนุน** ไร่ปรีดาโฮมสเตย์ ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานของ ธ.ก.ส. ในด้านเงินทุนในการประกอบการ

รูปแบบการท่องเที่ยวชุมชน

บ้านถ้ำเสือมีวิถีของชุมชนเป็นเอกลักษณ์ท้องถิ่น และได้รับการหนุนเสริมให้เป็นหมู่บ้านที่เข้มแข็ง เป็นอีกหนึ่งชุมชนที่น่าเข้ามาศึกษาเรียนรู้ การเดินทางท่องเที่ยวที่บ้านถ้ำเสือ สามารถเดินทางด้วยการปั่นจักรยาน ที่ทางหมู่บ้านจัดเตรียมไว้ให้บริการกับนักท่องเที่ยว กิจกรรมพายเรือคายัค การปั่นป่าภูเขาหินปูนขึ้นชมโถงถ้ำที่มีความงดงาม และอีกหนึ่งเอกลักษณ์ที่ไม่มาสัมผัสไม่ได้ นั่นก็คือ การทำผ้าปาเต๊ะ ซึ่งมีลวดลายมาจากลายภาพเขียนสีในถ้ำโบราณเป็นความแตกต่างที่โดดเด่นของลายผืนผ้า การจัดกิจกรรมที่หลากหลาย บ้านถ้ำเสือได้มีการบริหารจัดการรูปแบบการท่องเที่ยวชุมชนเพื่อรองรับกลุ่มนักท่องเที่ยว ดังนี้

- **การท่องเที่ยววิถีเกษตรและเศรษฐกิจพอเพียง** รูปแบบการท่องเที่ยววิถีเกษตรและเศรษฐกิจพอเพียง ชุมชนบ้านถ้ำเสือเกิดจากการบูรณาการความร่วมมือของหน่วยงานต่างๆ ที่ให้การสนับสนุนส่งเสริมวิถีชีวิตด้านการเกษตร เช่น การส่งเสริมพันธุ์สัตว์ พันธุ์พืช เป็นต้น ทางชุมชนบ้านถ้ำเสือมีฐานเรียนรู้วิถีเกษตรเศรษฐกิจพอเพียงตามจุดต่างๆ เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาศึกษาเรียนรู้ผ่านฐานการเรียนรู้
- **การท่องเที่ยววิถีโอท็อป** ในช่วงปี 2553 จนถึงปัจจุบัน ได้เริ่มทำการท่องเที่ยวชุมชน จัดตั้งกลุ่มผลิตภัณฑ์ชุมชนขึ้นหลากหลายกลุ่มควบคู่กับการพัฒนาการท่องเที่ยวของหมู่บ้าน

- **การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ สัมผัสธรรมชาติ** การนำต้นทุนธรรมชาติ ซึ่งมีทั้งน้ำตก โถงถ้ำ ภูเขาหินปูน ทะเลอ่าวลึก ป่าไม้ และป่าโกงกางที่อุดมสมบูรณ์ของอ่าวลึก มาเชื่อมโยงกับวิถีเกษตร และวิถีประมงพื้นบ้าน เกิดเป็นเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศสัมผัสธรรมชาติที่ลงตัว ซึ่งเป็นสิ่งที่นักท่องเที่ยวสามารถสัมผัสได้ถึงความงดงามของธรรมชาติ
- **การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพกับสปาธรรมชาติหาดทรายร้อน** หาดโคลนร้อนเป็นจุดให้บริการนักท่องเที่ยวในการทำสปาธรรมชาติ สามารถไปได้ทุกวัน ข้างขึ้นหรือแรม 3-5 ค่า ใน 1 เดือนสามารถใช้สถานที่จัดกิจกรรมได้เพียง 8 วันเท่านั้น โดยเดินทางจากท่าเรือต้นมะขามบ้านถ้ำเสือ
- **การท่องเที่ยวเชิงันทนาการ** การท่องเที่ยวเชิงันทนาการ เป็นอีกรูปแบบการท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยม นักท่องเที่ยวจะได้เรียนรู้ประวัติศาสตร์โบราณคดี มีกลุ่มนักท่องเที่ยวเข้ามาใช้บริการอย่างต่อเนื่อง ตลอดทั้งปี

แหล่งท่องเที่ยวในชุมชนบ้านถ้ำเสือ

- **ถ้ำเทพนิมิต** ในอดีตเรียกบริเวณนี้ว่าถ้ำเสือนอก เขาหินปูนที่มีโถงถ้ำ ถ้ำลอด เป็นแหล่งที่อยู่ของชุมชนมนุษย์ถ้ำตั้งแต่ยุคก่อนประวัติศาสตร์ ปัจจุบันเป็นที่ตั้งสำนักสงฆ์กรเทพนิมิต เป็นหนึ่งในเส้นทางที่สามารถให้นักท่องเที่ยวปั่นจักรยานเที่ยวชมได้
- **ถ้ำนางฟ้า** ปากทางของถ้ำเป็นปากก่องหินงอกหินย้อยจำนวนมากมาย ที่พังลงมาจากการเคลื่อนตัวของรอยเลื่อนมะรุ่มในอดีต หากปีนป่ายขึ้นไปด้านบน ประมาณ 20 เมตร จะพบซากฟอสซิลของหอยทะเลมากมายตรงปากทางเข้า เมื่อเดินไป

ทางซ้ายจะพบผ้าน้ำตกที่ในอดีตสร้างความชุ่มชื้นให้กับป่าในบริเวณนี้ มีลานหน้าผาหินปูน แต่งน้ำตกที่สวยงามแปลกตา

- **ถ้ำเสือน้อย (ถ้ำเสือ)** เป็นที่ตั้งสำนักสงฆ์ถ้ำเสือน้อย พื้นที่ตั้งอยู่ห่างจากทะเล 2-3 กิโลเมตร ตามบริเวณพื้นถ้ำจะพบซากฟอสซิลของหอยทะเลจำนวนมาก ทั้งหอยนางรม หอยแครง จนเป็นที่น่าประหลาดใจ มีประติมากรรมธรรมชาติของหินบนผนังถ้ำรูปร่างคล้ายเสือแต่มีขนาดเล็กเท่าแมวจึงเป็นที่มาของชื่อถ้ำ ค้นพบหลักฐานโครงกระดูก และกระดูกมนุษย์ เครื่องปั้นดินเผามากมาย เป็นอีกจุดหนึ่งที่นักท่องเที่ยวปั่นจักรยานมาเที่ยวชมได้
- **ถ้ำลอดเหนือ - ถ้ำลอดใต้** นักท่องเที่ยวสามารถลงเรือจากท่าเรือท่าต้นขาม นั่งเรือพื้นลำคลองน้ำเค็ม สัมผัสชีวิตประมงชายฝั่ง 30 นาที ก็จะถึงถ้ำลอดใต้ สามารถพายเรือแคนูชมลากูน ถ้ำลอดใต้ และร่องมาทางทิศเหนือสู่ถ้ำลอดเหนือ ภายใต้ภูเขาหินปูน ขึ้นชมป่าโกงกางที่สมบูรณ์ ชิดธรรมชาติสัตว์น้ำสัตว์ป่า ล่องเรือตามกระแสน้ำเป็นบรรยากาศที่เจียบสงบ และหากเป็นช่วงเวลาเย็นตอนซากลับนักท่องเที่ยวจะได้ชมดวงอาทิตย์ตก เป็นอีกหนึ่งแหล่งท่องเที่ยวที่น่ารื่นรมย์
- **ถ้ำผีหัวโต หรือ บ้านมนุษย์** สามารถพายเรือแคนูจากถ้ำลอดเหนือ มาเพียง 15 - 20 นาที เป็นโถงถ้ำที่สูงจากพื้นน้ำ 10 - 20 เมตร ด้านในเป็นโถงถ้ำขนาดใหญ่มีภาพเขียนสีโบราณบนผนังถ้ำเพดานซอกหินให้ชมอย่างน่าอัศจรรย์ยิ่งนัก

แผนที่ท่องเที่ยวหมู่บ้านถ้ำเสือ

สัญลักษณ์

① ศาลาหมู่บ้าน	⑥ ถ้ำเทพนิมิต
② ศูนย์เศรษฐกิจพอเพียง	⑦ ถ้ำนางฟ้า
③ ศูนย์ไอทีหมู่บ้านถ้ำเสือ	⑧ ถ้ำเสือน้อย
④ ท่าเรือท่าด่านมะขาม	⑨ น้ำผุดปรบมือ
⑤ โรงเรียนบ้านถ้ำเสือ	⑩ หาดทรายร้อน

แหล่งข้อมูล www.thamsua.blogspot.com

ข้อมูลการเดินทาง

การเดินทางมาห้องเที่ยวชุมชนบ้านถ้ำเสือ หมู่ที่ 5 ตำบลอ่าวลึกใต้ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ โดยใช้เส้นทางรถยนต์ ดังนี้

ใช้เส้นทางกรุงเทพ-สายเอเชีย 41 ล่องภาคใต้ แยกเข้าสาย 44 บริเวณจังหวัดสุราษฎร์ธานี มาบรรจบสายเพชรเกษม 4 เลี้ยวซ้าย ชิดขวายูเทิร์นแรก ไปตัวอำเภออ่าวลึก ประมาณ 14 กม. ก่อนถึงอำเภออ่าวลึก 2 กม. เลี้ยวซ้ายเข้าถนนสาย 1002 (ทางลัดไปพังงา-ภูเก็ต) ตรงผ่านศูนย์ราชการอำเภออ่าวลึก ไปประมาณ 4 กม. จากนั้นเลี้ยวซ้ายเข้าถนนสาย 4012 ประมาณ 2 กม. มองทางขวามือเห็นชุมชนประตุมูบ้านถ้ำเสือ ขับรถเลี้ยวขวาผ่านชุมชนประตูเข้าไปในหมู่บ้าน

ข้อมูลติดต่อ

นายวรรัชต์ คำมี

ผู้ใหญ่บ้านถ้ำเสือ

โทร. 084 840 8837

นายจตุรพร อร่าม

เจ้าของไร่ปรีดาโฮมสเตย์

โทร. 089 866 4954

นายนันทพงศ์ นาคฤทธิ์

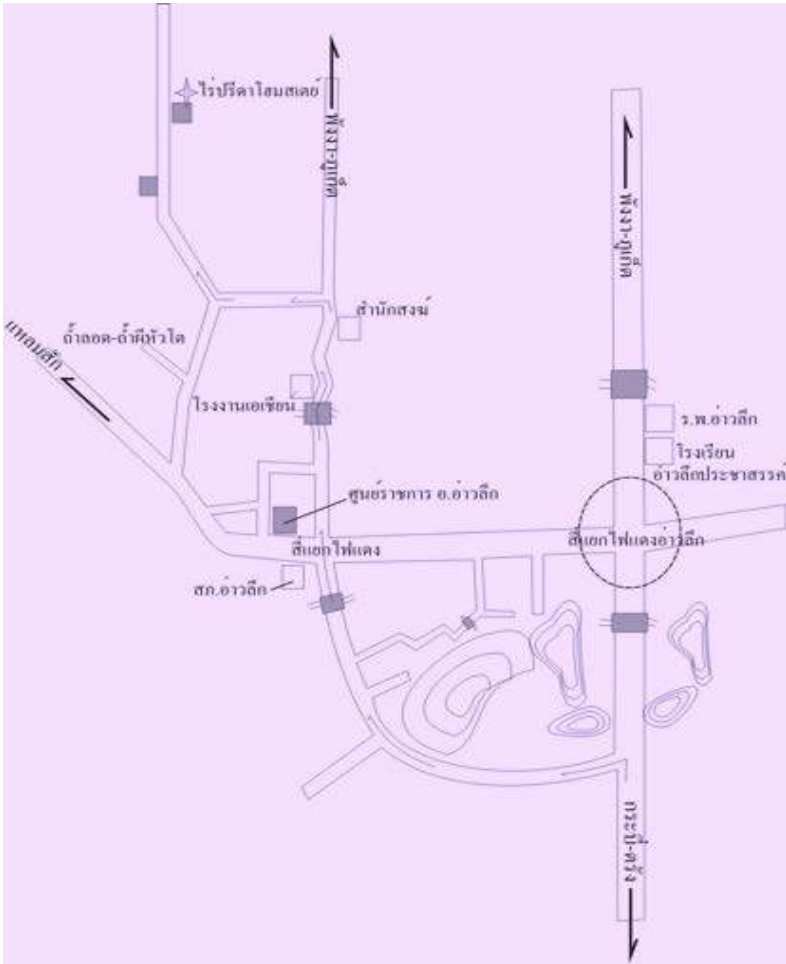
เลขาเครือข่ายท่องเที่ยวโดย

ชุมชนเชิงนิเวศจังหวัดกระบี่

โทร. 086 691 5151

แผนที่เส้นทาง

ไร่ปริดาโฮมสเตย์ หมู่บ้านถ้ำเสือ หมู่ที่ 5 ตำบลอ่าวลึกใต้ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่

ชุมชนท่องเที่ยวเกษตรอินทรีย์บนวิถีภูมิปัญญาท้องถิ่น :
บริบทบ้านถ้ำเสือ

เครือข่ายการท่องเที่ยว

แหล่งข้อมูล www.thamsua.blogspot.com

ชุมชนท่องเที่ยวบ้านต้าเสือ หมู่ที่ 5 ตำบลอ่าวลึกใต้ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ เป็นหนึ่งในเครือข่ายชุมชนต่างๆ ที่มีการเชื่อมโยงกัน เพื่อเป็นการขยายศักยภาพรองรับนักท่องเที่ยว เครือข่ายท่องเที่ยวชุมชนอ่าวลึก (Aoluk CBT Network) ได้แก่

- 1) ชุมชนท่องเที่ยวเขากาโรส (CBT Karos)
- 2) ชุมชนท่องเที่ยวป่าพรุคี่ริงค์ (CBT Kerewong)
- 3) ชุมชนท่องเที่ยวถ้ำคลัง (CBT Karos)

ชุมชนท่องเที่ยวเกษตรอินทรีย์บนวิถีภูมิปัญญาท้องถิ่น :
บรืบทบ้านต้าเสือ

- 4) ชุมชนท่องเที่ยวหนองตุงนา(CBT Nongtungna)
- 5) ชุมชนท่องเที่ยวถ้ำเพชร (CBT Thamphetch)
- 6) ชุมชนท่องเที่ยวแหลมสัก (CBT Leamsak)
- 7) ชุมชนท่องเที่ยวถ้ำเสือ (CBT Thamsua)
- 8) ชุมชนท่องเที่ยวป่าทุ่งสูง (CBT Tungsoong)

ส่วนที่ 4

ก้าวแห่งความสำเร็จ

หมู่บ้านต้าเสื่อแห่งนี้ ได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยนำกรอบแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง มาบูรณาการทุกเรื่องอย่างครบวงจร จนประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการชุมชน เป็นต้นแบบให้กับชุมชนต่างๆ เข้ามาศึกษาเรียนรู้ทั้งในด้านการพัฒนาหมู่บ้าน การทำเกษตรอินทรีย์ การต่อยอดต้นทุนที่มีอยู่ทำชุมชนท่องเที่ยว โดยมีไร่ปรีดาโฮมสเตย์ เป็นศูนย์กลางในการพัฒนา คนในชุมชนมาทำงานที่ไร่ปรีดาโฮมสเตย์นี้ ชาวเกษตรกรนำผลผลิตมาขายที่นี่ เป็นเหมือนแหล่งทำมาหากินของคนทั้งหมู่บ้าน การขยายผลเชื่อมโยงเครือข่ายการท่องเที่ยวระดับจังหวัด ได้รับการหนุนเสริมจาก ธ.ก.ส. และหน่วยงานท้องถิ่นต่างๆ ให้ชุมชนสามารถขับเคลื่อนต่อไปได้อย่างยั่งยืน

สู่ความสุข...บ้านถ้ำเสือ

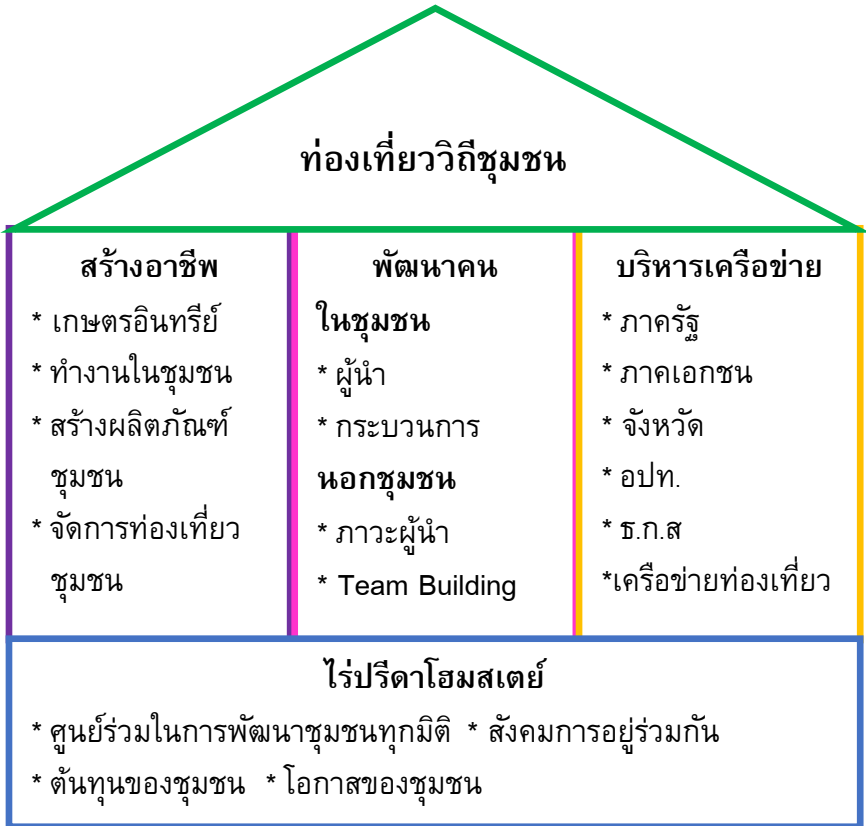
บทบาทของชุมชนบ้านถ้ำเสือ คนในชุมชนลุกขึ้นมาจัดการตนเองแบบเชิงรุกมากกว่าเชิงรับ ผ่านกระบวนการจัดการองค์ความรู้ สร้างสรรค์ ปฏิสัมพันธ์กับภายนอก เป็นการพัฒนาชุมชน โดยนำเอาการท่องเที่ยวชุมชนเป็นเครื่องมือในการพัฒนาชุมชน ในมิติต่างๆ ให้เกิดความลงตัว เป็นการบูรณาการทั้งต้นทุนชุมชน สังคมวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ โบราณคดี ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างความยั่งยืน การพัฒนาตลอดระยะเวลา 10 ปี ที่ผ่านมา จนสร้างชื่อเสียงเป็นที่รู้จักของชุมชนใกล้เคียงและจังหวัดโดยรอบ สามารถสรุปองค์ประกอบที่เป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จได้โดยสังเขป ดังนี้

- 1) **การทำงานเป็นทีม** ในการทำงานเป็นทีม โดยแบ่งบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบตามความถนัด ความโดดเด่น รวมถึงศักยภาพ บทบาททางสังคมของแต่ละบุคคล เช่น ผู้ใหญ่บ้านดูแลเรื่องของนโยบายพัฒนาหมู่บ้านการจัดกิจกรรมกลุ่มต่างๆ ของหมู่บ้านเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว เป็นต้น ทุกคนที่เข้ามาทำงานพัฒนาชุมชน เอาใจมาตั้งและร่วมกันขับเคลื่อน โดยไม่ได้หวังผลประโยชน์ตอบแทน มีการยอมรับซึ่งกันและกัน มีหัวใจในการบริการ
- 2) **การมีส่วนร่วมของคนในชุมชน** คนในชุมชนร่วมประชุมปรึกษาหารือ ร่วมมือทำกิจกรรมต่างๆ กับแกนนำชุมชน ยินดีนำศักยภาพที่มีอยู่มาร่วมกันทำงาน เช่น การดูแลในส่วนของการจัดกิจกรรมนันทนาการ การนำความรู้ความสามารถปราชญ์ท้องถิ่นด้านต่างๆ ได้เข้ามาเสริมในการจัดกิจกรรม
- 3) **การที่ชุมชนรู้ต้นทุนของตัวเอง** การที่ชุมชนกลับมาย้อนมองค้นหาปัญหา วิเคราะห์ การทำ SWOT ทำให้ชุมชนบ้านถ้ำเสือมองเห็นตัวเองได้อย่างชัดเจน โดยเกิดการระเบิดจากภายใน และจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านได้ตรงกับต้นทุนที่ชุมชนมี จึงเป็นการพัฒนาจากฐานรากของชุมชนที่แข็งแรงส่งผลต่อความยั่งยืน มีการไปศึกษาเรื่องการทำการท่องเที่ยวชุมชนจากพื้นที่อื่น และได้กลับมาออกแบบการท่องเที่ยวชุมชนบ้านถ้ำเสือของตนเอง นำเสนอจุดเด่น ชุมชนท่องเที่ยวเกษตรอินทรีย์บนวิถีภูมิปัญญาท้องถิ่นในบริบทของบ้านถ้ำเสือ จัดการท่องเที่ยวเชิงนันทนาการ ที่เป็นการสร้างความแตกต่างกับที่แห่งอื่น

- 4) **การมีเป้าหมายร่วมกัน** การที่ทุกคนในชุมชนร่วมกันพัฒนา มองข้ามเรื่องส่วนตัว มองเห็นเรื่องส่วนรวมเป็นหลัก ร่วมกันมอง เป้าหมายเดียวกันนั่นคือ การคาดหวังที่จะเห็นทุกคนในหมู่บ้าน ถ้าเสียมีความสุข นำไปสู่การมุ่งมั่นในการพัฒนาทุกมิติของ ชุมชนอย่างยั่งยืน
- 5) **การพัฒนาความรู้** ในการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชน จำเป็นที่ จะต้องรู้เท่าทันสถานการณ์ปัจจุบันของโลกภายนอก เพื่อปรับปรุง ชุมชนท่องเที่ยว ให้เกิดการนำเสนอที่สอดคล้องทันสมัย ชุมชนจำเป็นที่จะต้องมีกระบวนการเตรียมความพร้อม ความเข้าใจ ของคนในชุมชนต่อสิ่งใหม่ๆ ของโลกภายนอก จึงมีความจำเป็นที่ ต้องเสริมองค์ความรู้ทำความเข้าใจกับการพัฒนา มีการสร้างระบบการ พัฒนาคน ส่งผ่านจากรุ่นสู่รุ่นของคนแต่ละวัยในชุมชน การเปิด โอกาสให้คนรุ่นใหม่เข้ามาเรียนรู้ จึงเกิดการสืบทอดที่ยั่งยืน
- 6) **มีทักษะรอบด้าน (Multi Skills)** ตัวแกนนำที่เป็นคณะทำงาน ขยับเคลื่อนการทำชุมชนท่องเที่ยว แกนนำแต่ละคนควรมีทักษะ ความรู้ ความสามารถรอบด้าน ในยามฉุกเฉินที่มีการรองรับ นักท่องเที่ยวหลายกลุ่ม หรือคนหลักติดภารกิจ แกนนำคนอื่น สามารถทำบทบาทหน้าที่แทนกันได้
- 7) **การเชื่อมโยงเครือข่าย** การพัฒนาชุมชนเริ่มจากสร้างภายใน ให้เข้มแข็ง และได้ขยายผลเชื่อมโยงหน่วยงานภายนอกมาเป็น แรงสนับสนุน รวมถึงการสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวในระดับ จังหวัดและพื้นที่ใกล้เคียง เป็นการทำงานแบบเสริมพลังกัน

รูปแบบการดำเนินงาน : โมเดลบ้านถ้ำเสือ กระบี่

ส่วนที่ 5

ยกระดับสู่ความยั่งยืน

ประจํารัฐแบบบ้านถ้ำเสือ

การเชื่อมโยงชุมชนกับเครือข่ายประจํารัฐ ทำให้ชุมชนได้รับโอกาส เกิดตลาดที่กว้างมากขึ้น สำหรับการทําประจํารัฐของชุมชนบ้านถ้ำเสือ มีการดําเนินการ 2 ด้าน คือ

- 1) ด้านการทองเทียวชุมชน
- 2) ด้านความมั่นคงทางอาหาร

1. การทองเทียวชุมชน

ชุมชนทองเทียวบ้านถ้ำเสือ บริหารการจัดการพัฒนาชุมชนบ้านถ้ำเสือ โดยการใ้การบูรณาการร่วมกัน ทั้งต้นทุนชุมชน สังคม ประเพณีวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ โบราณคดี ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม โดยใช้ไร่ปรืดาโฮมสเตย์ เป็นที่รองรับนักท่องเที่ยว มีเครือข่ายทองเทียวโดยชุมชนอ่าวลึกที่ได้ใ้การสนับสนุนร่วมมือกันส่งเสริมด้านการทองเทียว

2. การสร้างมั่นคงทางอาหาร

เกษตรกรชุมชนบ้านถ้ำเสือ ร่วมประจํารัฐโครงการปลูกผักกางมุง ซึ่งทางไร่ปรืดาโฮมสเตย์ เป็นพื้นที่รองรับซื้อผลผลิตทางการเกษตรผักกางมุงของหมู่บ้าน โดยมีสำนักงานเกษตรใ้การรับรองเป็นผักปลอดสาร กลุ่มนักท่องเที่ยวมีความมั่นใจถึงคุณภาพวัตถุดิบ

การเชื่อมโยงประชารัฐ

- **ทางด้านกรเกษตรอินทรีย์**

จังหวัดกระบี่ ถึงแม้ว่าจะมีอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและการโรงแรม จำนวนมากที่จะรองรับผลผลิตทางการเกษตร ความพยายามของหน่วยงานภาครัฐ ที่ได้มีการจับคู่ภาคการเกษตรกับธุรกิจโรงแรม ยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ด้วยปัจจัยการผลิตของภาคการเกษตรที่ไม่มีความต่อเนื่อง ไม่สามารถผลิตในปริมาณที่ทางโรงแรมต้องการได้ อีกปัจจัยหนึ่งคือการขาดความจริงจังของสหกรณ์ในองค์กรการเกษตร ด้านการส่งเสริมคุณภาพการผลิตภาคการเกษตร ขาดการคิดต่อยอด ขาดการวางแผน เกษตรกรที่ต้องการส่งผลผลิตขายให้ภาคธุรกิจโดยตรงจึงขาดการชี้แนะ พื้นที่ทางการเกษตรบ้านถ้ำเสือมีไม่มาก ผลิตและจำหน่ายในท้องถิ่นได้เท่านั้น ไม่สามารถส่งออกได้ ชาวบ้านที่ประกอบอาชีพสวนยางพาราและสวนปาล์ม ไม่ต้องใส่ใจดูแลมาก การจะปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตให้หันกลับมาทำนาข้าวและปลูกผัก เพื่อเพิ่มผลผลิตให้กับภาคธุรกิจ จึงต้องอาศัยเอาจริงเอาจัง ชี้ให้เกษตรกรเห็นถึงโอกาส นอกจากนี้การแก้ปัญหาเชิงคุณภาพในการส่งวัตถุดิบภาคการเกษตรให้กับโรงแรม จึงต้องบริหารจัดการเป็นฟาร์มที่มีระบบทำเป็นโรงเรือน ควบคุมผลผลิตได้มาตรฐาน และการเชื่อมโยงระหว่างเกษตรกรกับโรงงานที่มีประสิทธิผล

การสนับสนุนของ ธ.ก.ส. ได้เข้ามาช่วยสนับสนุนโครงการ 9101 ชุมชนบ้านถ้ำเสือ เรื่องผักกางมุ้ง ในด้านการตลาด การกระจายสินค้าผลผลิตของชุมชนออกสู่ตลาดที่กว้างมากขึ้น สำหรับโครงการ VCF ของจังหวัดกระบี่ จะเป็นเรื่องของพืชหลัก คือ ปาล์ม น้ำมัน เป็นการช่วยเหลือเกษตรกร โดยการปรับอัตราดอกเบี้ยให้ลดลงมา ซึ่งกำลังอยู่ในช่วงของการดำเนินการ การขยายผลสนับสนุนส่งเสริมของ ธ.ก.ส. ในพื้นที่ชุมชนอื่นๆ นั้น จะเป็นรูปแบบของการให้การสนับสนุนเป็นแหล่งทุนให้กับกลุ่มต่างๆ ในชุมชน จึงต้องพึ่งกลุ่มบุคคลในการดำเนินงานขับเคลื่อนการทำการกิจกรรม เพื่อพัฒนาชุมชน ซึ่งในขณะนี้ เน้นการส่งเสริมองค์ความรู้เพื่อพัฒนาต่อยอดศักยภาพในด้านต่างๆ ของชุมชน

- **ทางด้านการท่องเที่ยวชุมชน**

จังหวัดกระบี่เป็นเมืองท่องเที่ยว แต่พอมองระดับชุมชนคนในพื้นที่อยู่ไม่รอด หน่วยงานของ ธ.ก.ส. จึงได้ยื่นมือเข้ามาช่วยเหลือชุมชนบ้านถ้ำเสือ ในการทำระบบ Social Enterprise ขึ้นมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552 พัฒนาในพื้นที่บ้านถ้ำเสือให้เป็นพื้นที่ทำธุรกิจโดยชุมชน ชุมชนบ้านถ้ำเสือส่งเสริมให้คนพื้นที่ ทำธุรกิจด้วยตนเองโดยตรง ไม่เปิดให้นายทุนคนนอกพื้นที่เข้ามาดำเนินการ เนื่องจาก การอยู่ร่วมกันเป็นพี่น้องสามารถพูดคุยกันได้ง่ายกว่าคนภายนอก จากการดูต้นแบบโมเดลของประเทศสิงคโปร์ เป็นพื้นที่เล็กๆ ไม่ได้มีทรัพยากรในประเทศมาก แต่สามารถมีหน่วยธุรกิจที่เติบโต

ชาวบ้านถ้ำเสือเชื่อว่า ถ้าในชุมชนมีหน่วยธุรกิจที่เติบโตของตนเอง คนข้างในชุมชนเข้มแข็งเติบโต ทุกกิจกรรมที่เกิดขึ้นก็จะส่งผลดีต่อกองทุนท่องเที่ยว เป็นผลกำไรกลับคืนสู่ชุมชน

ชุมชนบ้านถ้ำเสือ ได้ผ่านกระบวนการจัดการความรู้ของชุมชนมา หลังจากนั้นได้มีการเชื่อมโยงให้เป็นชุมชนท่องเที่ยวที่ต่อยอดจากวิถีเกษตรอินทรีย์ เป็นการเชื่อมโยงทั้งระบบของบ้านถ้ำเสือ สู่การท่องเที่ยวชุมชนที่โดดเด่น ทาง ธ.ก.ส. มองเห็นศักยภาพของคนในชุมชนบ้านถ้ำเสือ ทูทางธรรมชาติที่นำมาบริหารจัดการเพิ่มมูลค่า และมองเห็นโอกาสที่จะพัฒนาในการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวชุมชนบ้านถ้ำเสือ ตำบลอ่าวลึกใต้ ธ.ก.ส. จึงประสานกับนายอำเภออ่าวลึก นำไปสู่การประชุมของชาวบ้านถ้ำเสือ ร่วมกับฝ่ายปกครอง ฝ่ายบริหารท้องถิ่น เพื่อดำเนินการวางแผนการท่องเที่ยวชุมชนให้เกิดขึ้นจริงตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ นโยบายของทาง ธ.ก.ส. ต้องการยกระดับให้กับกลุ่มลูกค้าเกษตรกร ให้เป็นผู้ประกอบการ เจือใจในการกู้ยืมเงินของ ธ.ก.ส. เมื่อพิจารณาประวัติ เจือใจตามเกณฑ์ต่างๆ เป็นรายบุคคล ก็จะพิจารณาความเหมาะสมในการให้กู้ เป็นการช่วยเหลือเต็มที่ ตามที่กฎหมายได้ประโยชน์ไว้ สิ่งนี้เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เจ้าหน้าที่ ธ.ก.ส. เข้าหากกลุ่มลูกค้าได้ง่ายขึ้นกว่าปกติ ดังนั้น หากมีการทำธุรกิจ SME ที่ส่งผลประโยชน์ให้กับส่วนรวมของชุมชน ธ.ก.ส. จะให้การสนับสนุนในการเป็นแหล่งเงินทุน และให้มีสิทธิพิเศษในการได้รับอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำกว่าปกติ เพื่อช่วยในการลดต้นทุนการดำเนินธุรกิจ

ทางหน่วยงานศูนย์บ่มเพาะของ ธ.ก.ส. มาทำโครงการพัฒนา SME เป็นการสร้างผู้ประกอบการใหม่ของศูนย์บ่มเพาะ ได้มาจัดทำเวทีอบรมผู้ประกอบการใหม่ 2-3 ครั้ง ที่อ่าวลึกน้อยร่วมกับทางสภาเกษตรกร โดยใช้โมเดลของบ้านถ้ำเสือมาเป็นต้นแบบ ซึ่งที่ชุมชนอ่าวลึกน้อยเป็นเครือข่ายจัดการท่องเที่ยวร่วมกับบ้านถ้ำเสือเดิมอยู่แล้ว การบริหารจัดการภายในจังหวัดกระบี่ยึดหลักโมเดล “พีป็น้อง” นั่นคือ ชุมชนที่พัฒนาได้เข้มแข็งไปก่อน ลงไปสอนชุมชนที่กำลังพัฒนา เพื่อให้การพัฒนาได้อย่างรวดเร็วมากขึ้นเป็นการเรียนลัด เช่น การรองรับนักท่องเที่ยว การแก้ไขปัญหา

ส่วนบทบาทของทาง ธ.ก.ส. ก็ลงมาช่วยดูในภาพกว้างว่าควรจะไปพัฒนาไปในทางไหน ที่อ่าวลึกน้อย ชุมชนมีความเข้มแข็ง มีทรัพยากรทางธรรมชาติที่งดงามหลากหลาย เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ดี การที่ ธ.ก.ส. เข้ามามีส่วนร่วมกับชุมชนอ่าวลึกน้อย ถือเป็นการต่อยอดในเรื่องของแหล่งทุน ทำให้ไม่ต้องไปพึ่งทุนภายนอก เดิมรูปแบบการท่องเที่ยวที่อ่าวลึกน้อย เป็นการซื้อแพ็คเกจทัวร์ แวะมาเที่ยวเป็นจุด ซึ่งเป็นกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวภายนอกมาทำในพื้นที่ จึงมีการวางแผนบริหารจัดการภายในชุมชน โดยชาวบ้านอ่าวลึกบริหารรูปแบบการท่องเที่ยวชุมชนของตนเอง ดังนั้น ผลจากการที่ ธ.ก.ส. เข้ามาช่วยเสริมพลังให้กับชุมชนอ่าวลึกน้อย จึงช่วยสกัดกั้นทุนภายนอกได้เป็นอย่างดี

มองอนาคตบ้านถ้าเสือ...สู่ความยั่งยืน

“บ้านถ้าเสือ การท่องเที่ยวหลากหลาย กลุ่มอาชีพเข้มแข็ง หนุนเศรษฐกิจชุมชนเติบโต”

บ้านถ้าเสือพัฒนาจากรากของตนเอง หาดันทุนของตนเองจนพบ และสร้างการเติบโตเป็นพื้นที่รองรับการทำงาน ส่งคนรุ่นใหม่ การเปิดอบรมไกด์ภาษาต่างประเทศ นับเป็นทางเลือกอีกทางหนึ่งให้กับคนที่เคยก้าวพลาดในชีวิตแล้วอยากจะมีงานทำ คนที่ต้องการมีรายได้และต้องการทำงานอยู่ในบ้านเกิดของตนเอง ส่วนคนที่มีโอกาสเรียนหนังสือในระดับสูงๆ ก็ส่งเสริมให้เรียนเต็มที่ เมื่อเรียนจบทำงานนอกพื้นที่ได้อยากจะกลับบ้าน ชุมชนก็มีแหล่งประกอบอาชีพ มีงานเปิดไว้รองรับตามประสบการณ์ความรู้ที่ได้ศึกษาเล่าเรียน กลับมาทำงานที่ไร่ปรีดาโฮมสเตย์ หรือไปทำงานบริหารกลุ่มต่างๆ ของหมู่บ้าน

ปัญหาหลักของชุมชนบ้านถ้าเสือ คือ การขาดพื้นที่การทำนาข้าว ซึ่งเป็นปัญหาใหญ่ระดับจังหวัด จังหวัดกระบี่ ในภาพรวมจังหวัดกระบี่ มีเกษตรกรที่ทำนาข้าวบนพื้นที่ 5,000 ไร่ เมื่อเทียบกับการบริโภคข้าวของนักท่องเที่ยวภายนอกจำนวน 4 ล้านคนต่อปี ยังไม่รวมกับการบริโภคข้าวของคนในพื้นที่จังหวัดกระบี่ จึงนับเป็นจุดอ่อนที่ต้องตระหนัก เพื่อให้เกิดความสมดุลทั้งภาคการเกษตรและภาคการท่องเที่ยวของจังหวัดกระบี่ เป็นโจทย์ใหญ่ที่สำคัญใน

การลดการสูญเสียพื้นที่นากลายเป็นพื้นที่สวนปาล์ม และการหาวิธีการปลูกข้าวแนวใหม่ให้เหมาะสมกับบริบท

ชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือ ได้รับการเข้าสนับสนุนบูรณาการ พัฒนาจาก ธ.ก.ส. ตั้งแต่ ธ.ก.ส.สาขาอ่าวลึก ธ.ก.ส. จังหวัดกระบี่ ธ.ก.ส. ภาคใต้ตอนบน จังหวัดสุราษฎร์ธานี และธ.ก.ส.สำนักงานใหญ่ เพื่อส่งเสริมผู้ประกอบการการท่องเที่ยวโดยชุมชน โดยที่ผ่าน มาได้ดำเนินโครงการ 2 โครงการ คือ ชุมชนต้นแบบเศรษฐกิจ พอเพียง และสร้างกลุ่ม Start up ด้านบริการท่องเที่ยวโดยชุมชน

สำหรับแนวคิดในอนาคตเรื่องการดำเนินการวิสาหกิจชุมชน ท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือ (Thamsua Community Based Tourism) ดำเนินงานการพัฒนาบริหารจากส่วนกลางโดยชุมชนทั้งระบบ และ สร้าง Start Up ที่เป็นเครือข่ายในแต่ละพื้นที่ โดยใช้เงินทุนของ ชุมชน บริหารจัดการไม่ต้องคอยพึ่งบริษัททัวร์ภายนอก ซึ่งจำเป็นที่ ต้องมีการวางแผนบริหารจัดการที่ดี การพัฒนาเสริมสร้างองค์ ความรู้ การใช้ความอดทนค่อยๆ เรียนรู้ ค่อยๆ พัฒนาไปที่ระดับ ขั้น คณะทำงานทุกคนเชื่อมั่นว่าแนวคิดนี้สามารถเป็นไปได้จริง คาดหวังที่จะเห็นในอนาคต จะมีเครือข่ายการท่องเที่ยวชุมชนทั่ว ประเทศไทย ที่เชื่อมโยงกันทั้งระบบ โดยใช้ทางภาคใต้เป็นโมเดล ต้นแบบในการขับเคลื่อน

บรรณานุกรม

อิทธิพร วันดี. (2559). *อิทธิเนตรโมเดล*. กรุงเทพฯ: บริษัท จุดทอง จำกัด
คณะทำงานบ้านถ้ำเสือ หมู่ที่ 5 ตำบลอ่าวลึกใต้ อำเภออ่าวลึก
จังหวัดกระบี่ (2560). สัมภาษณ์. 17 สิงหาคม.

เอกสารท่องเที่ยวชุมชนบ้านถ้ำเสือ หมู่ที่ 5 ตำบลอ่าวลึกใต้ อำเภอ
อ่าวลึก จังหวัดกระบี่ (2560). เข้าถึงเมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2561
เว็บไซต์ www.thaitambon.com/otopvillage/หมู่บ้านโอท็อป เพื่อ
การท่องเที่ยว บ้านถ้ำเสือ จังหวัดกระบี่. (2555). เข้าถึงเมื่อ
วันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2561

เว็บไซต์ www.tourvtthai.com/2015/travel/ชุมชนบ้านถ้ำเสือ อำเภอ
อ่าวลึก จังหวัดกระบี่ : ท่องเที่ยววิถีไทย. (2560). เข้าถึงเมื่อ
วันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2561

เว็บไซต์ www.thamsua.blogspot.com/ชุมชนบ้านถ้ำเสือ. (2556).
เข้าถึงเมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2561

เว็บไซต์ www.facebook.com/ชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือ. (2560).
เข้าถึงเมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2561

ภาคผนวก

ผู้ร่วมให้ข้อมูล

ชุมชนท่องเที่ยวเชิงเกษตรอินทรีย์บนวิถีภูมิปัญญาท้องถิ่น
บ้านถ้ำเสือ หมู่ 5 ตำบลอ่าวลึกใต้ อำเภออ่าวลึก
จังหวัดกระบี่

นายวรรัชต์ คำมี

นายจตุรพร อร่าม

นายวรวิทย์ รัตนานันท์

นายเน้นทพงศ์ นาคฤทธิ

นางสุทธิมา ปอร์เตโร

นายสุเมธ เกษร

นายทวี วุ่นชุม

ผู้ใหญ่บ้าน

เจ้าของไร่ปรีดาโฮมสเตย์

เลขาฯ ท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือ

เลขาเครือข่ายท่องเที่ยวโดย

ชุมชนเชิงนิเวศจังหวัดกระบี่

คณะทำงานเครือข่าย

ท่องเที่ยวชุมชนอ่าวลึก

คณะกรรมการท่องเที่ยว

บ้านถ้ำเสือ

พนักงานพัฒนาลูกค้า 9

สำนักงาน ๕.ก.ส. จังหวัดกระบี่

ไม่ต้องบินที่สูงอย่างใครเขา จงบินเอาท่าที่เราจะบินไหว
ท่าที่บินไม่จำเป็นต้องเหมือนใคร แต่บินไปให้ถึงฝัน เท่านั้นพอ

สถาบันราชภัฏรำไพพรรณี
เราเป็นเรา เมาตั้งแล้ว

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.)
2346 ถนนพหลโยธิน แขวงเสนานิคม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900
โทรศัพท์ : 02 558 6556 , 02 280 0180